

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Ryfttér postt. sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Péntek, július 28.

Mai számunk főbb közleményei:

- Tovább obstruálnak.
- A kánikula halottjai.
- Vidám obstrukció.
- Vilmos császár az alperes.
- Az aradi rendőrség letartóztatta — „a király vacsorázó társát.”
- Bérmozgalom a szobafestő iparban.
- „A miniszterelnök módszere.”
- Az én kis szenvedéseim.
- Méregkeverő baba.
- Tarkaságok.

A század-nyelv.

Arad, július 27.

A Budapesti Napló mindennap három okmányt közöl a lap élén. Az egyik a paktum hiteles szövege, melyből kitűnik, hogy azok az urak, akik most véderőjavaslat ellen obstruálnak, a katonai létszámemelést magukra vállalták. A másik a miniszterelnök programbeszédének az a része, amelyben nyíltan meg van mondva, hogy a véderőjavaslatokat a képviselőház elé terjeszti. Ez az okmány azt bizonyítja, hogy amikor az ország polgársága a Khuen gróf kormányprogramjának parlamenti többséget választott, ezt azzal a tudattal tette, hogy a megválasztott többség a véderő reformjavaslatokat fogja törvénybe iktatni. A harmadik okmány, a kilences bizottság javaslata, melyből kitűnik, hogy mik voltak azok a katonai okmányok, melyekkel a koalíciós kormány megelégedni hajlandó volt és kitűnik, hogy ezeknek egy része már teljesült, egy másik része pedig a tár-

gyalás alatt álló javaslatokban nyerne érvényesülést, valamint a nemzet és király között helyreálló harmónia fogja a tovább fejlesztését megérlelni. A javaslatok tartalma szerint megvalósul:

1. A magyar tisztnevelés kérdése.
2. A magyar katonai bírászkodás.
3. A magyar közjogi jelvények kérdése.
4. A magyar nemzeti szellem, mely e javaslatokkal belép az összes hadsereg kiegészítő részét képező magyar hadseregbe.

Mindezek felül pedig:

5. A magyar honvédségnek elsőrendű haderővé való kifejlését foglalja magában a most megobstruált javaslat.

Mindezekkel szemben Andrassy Gyula grófnak csak egyetlen követelése volt. Ez volt a századnyelv magyarsága.

Ma azt mondja a közös baka:

— Meldige horzám, Böresök Illés maródit jelentett, elküldtük az ispotájba. Vagy

— Pittige horzám, tessék nekem urlóbot adni, mert a Rózsi néném testamentumot tesz és én otthon szeretnék lenni.

Há a századnyelv magyar volna, akkor a baka nem mondaná, hogy: Meldige horzám, nem mondaná, hogy: Pittige horzám, nem mondaná, hogy: urlób és nem mondaná, hogy: maródi. Ellenben akkor is mondaná, hogy ispotáj és akkor is mondaná, hogy testamentum.

Csak arra akarunk itt rámutatni, hogy az a századnyelv akármilyen nagyon értékes volna is, ha megmagyarosodnék, — olyan becsesnek még sem tekinthető, hogy miatta parlamenti forradalomra kellene vetemedni, sőt, hogy miatta új rezisztenciára volna szabad izgatni a nemzetet.

A javaslat — ugyebár, — akkor is csak a képviselőház előtt volna ma, ha azt nem Khuen gróf terjesztette volna be, hanem más? Az is tény, hogy senki sincs az országban, aki a hadvezetőségtől annyi engedményt tudott volna a magyarság előnyére ki-
eszközölni, mint amennyit Khuen gróf tudott. Mi hát az, ami az ellenzékét izgatja?

Talán a pénzáldozat?

Nem. Az ellenzék minden tagja tudja és tudta mindig, hogy a katonai létszámemelést nem ingyen be-
esik. Aki a paktumot megcsinálta, az nem beszélheti most azt, hogy pénzáldozatra nem gondoltam. Lukács László pénzügyminiszter ellenben ki tudja mutatni, hogy az ország teherbíróképessége minden lényegesebb adóemelés nélkül tudja viselni az új katonai költségeket és ki tudja mutatni, hogy az a gazdálkodás, mely a koalíciós kormányt deficitbe kergette, nem a katonai terhek miatt volt préda, hanem azért, mert az állami szükségletekre rossz szerződéseket kötött.

Ha most új monopóliumokról kell intézkedni, ez részint azért vált szükségessé, mert a koalíció idejében vég-

Szerelem.

*

Dudolva törülgette a szoba butorait, de abban a pillanatban, amikor a falu postása bekiáltott a nyitott ablakon, ledobta a portörölt és a dudolás helyett, hangos örömsikoly tört ki belőle.

— Képes lap! Képes lap! — kiáltotta ki a konyhában levő anyához, aki erre abbahagyta a téstgyúrását és kovászos kezekkel szaladt be a lányához.

— Ó irta?

— Igen, igen, ó irta — susogta boldogan a leány.

Ez az „Ó” egy vegyész-mérnök volt, akit mindössze négy hete ismert. Pár nappal ezelőtt jött vissza kis falujába a leány. Édesanyja nővérénél volt látogatásban Budapesten és ennek révén ismerte meg Gábor Dénes vegyész-mérnököt. Gábor ugyanis albérletben lakott a leány nagynénjénél. A megismékedés olyképp történt, hogy a néni két héten keresztül Vilma vitte be a mosdó-vizet, ő kérélt ki nagy gondal Gábor ur ruháját, sőt még a cipőtisztítással is ő tisztelte meg... Mindez éppen elegendő arra, hogy Gábor ur észrevegye a leányt, aki viruló egészségében olyan volt, mint a frissen érett piros alma, szép, kíváncs...

Nagynénjénél való tartózkodása alatt keveset beszélt a mérnökkel, de ezt nagyban kárpótolta az a sok szentimentális képeket ábrázoló aniz, melyek naponta párosával boldogították Vilmat.

...„Megtetszettél nagyon Gábor urnak” — írta két héttel később a nagynéni. „Mindig téged emleget és egyre azt kérdezi, mikor jössz újból el. Ugy beszél rólad, mint aki a legkomolyabban szerelmes...”

— Persze, hogy szerelmes! — vetette közbe Vilma anyja és a boldogságtól még a szeme is könnybe lábadt. Ilyen szerencse!

— Miért emlegeted a szerencsét mamám? — kérdezte halkán Vilma, mialatt a legfrissebben érkező anizokban gyönyörködött.

— Gondold csak el Vilma, ó mérnök. Egy mérnök!

— No és aztán?

— És aztán? Hát nem szerencse ez reád nézve...

Vilma szíve megdobbant. Az ő fiatal tizenhét esztendejével csak most tudta felfogni mire gondol az anyja... Őt boldoggá tették a képes lapok, hiszgett neki, hogy egy „komoly” meglelt férfi gondol reá és hogy ő tetszik neki... Egyébre nem gondolt. De most hirtelenében valami különös átalakuláson ment át a lelke. Az egész gondolatvilága más formában vette fel tiszta, ártatlan érzéseit: „Gábor ur

szerelmes belém. Mindig reám gondol... Bizonyára még álmában is én lebegek előtte. És talán vágyódik nagyon utánam... Az ilyen szerelmeknek mi is lenne más a vége, mint házasság...!”

— Anyám én elutazom újból a nőihez...

Többet nem szólt, de az anyja és leánya megértették egymást... Egymásra néztek és ebben a nézésben benne volt mind az a néma titokzatosság, mely anyja és leánya előtt nem kíván magyarázatot...

Egy héttel később Vilma újból fenn volt Budapesten.

...„Édes anyám, még ilyen embert sem láttam életemben” — írta haza. Olyan figyelmes irányomban, hogy az bámulatos... Mindennap más meglepetést tartogat számomra. Tegnapelőtt színházjegyeket hozott, tegnap zene-kávéházba vitt a nénivel, ma újból színházba visz... A legfinomabb bonbonokkal kedveskedik és virág nélkül sohasem jön elém... Édes Istenkém, de jó hogy eljöttem a nőihez...”

Harmadnap sugárzó arccal irt ismét haza:

— „Képzeld, képzeld csak anyus, ma a kezemet megosókolta... Nagyon szerelmes... Meglásd anyus, hogy nemsokára nyilatkozni fog. Csak napok kérdése ez. Én érzem ezt...”
Es Vilma anyja boldog megnyugvással

rehajtott annexzió költségeinek fedezetéről kell gondoskodni, részint pedig, mert a terhes szerződések teljesítésén kívül a személyi járandóságokat is emelni kellett minden vonalon.

Egyébként a kérdésnek ezt a részét megnyugvással bizhatjuk a Lukács László ismert zsenialitására. A pénzáldozat tehát nem izgathatja az obstrukciót. A véráldozat még kevésbé. Hiszen két esztendő lesz a katonai szolgálat, nem lesz terhebb, mint eddig volt, hanem könnyebb lesz.

Marad tehát egyetlen komoly észrevétel, mely a katonai javaslatok ellen eddig felmerült. Ez pedig az, hogy: a huszárok is, meg a gyalogos altisztek is három évig szolgálnának a javaslat szerint.

A kormányhoz közel álló hírforrások jelentése szerint a kérdésnek ezt a részét úgy lehetne megoldani, hogy a harmadik éves szolgálatért, a hadkötelesek pénzbeli kárpótlást kapjanak. A kormány, — úgy jelentik, — hajlandó volna egy ilyen módosítást elfogadni.

A véderő javaslatok ellen tehát jóformán egyetlen lényeges észrevétel sem merült fel a képviselőházban, ellenben most már világos, hogy az obstrukció nem is a véderő javaslat ellen, hanem a választójog miatt indult meg.

E részben azonban egy nagyon érdekes fordulat kezd napról-napra jobban kifejlődni. A radikális választójog hívei észrevették már, hogy az ő törekvéseiknek az obstrukció csak hátrányára szolgálhat és azt is megértették már, hogy ha nekik sikerülne a Khuen gróf kormányát megbuktatni, akkor nem Justh Gyula következne, hanem azok inkább, akik még az általános választójognak sem hívei. Megmozdult ez a gondolat és néhány nap múlva már még ez a kis talaj is kicsuszik az obstruktorok lábai alul.

nélkülözte leányát, pedig a háztartás és az üzleti teendők nagyon megviselték őt.

...Egy hét múlva Vilma váratlanul, minden előzetes értesítés nélkül hazaérkezett.

— Miért nem értesítettél a jövedeleddről? — kérdezte tőle az anyja.

— Mert még ma reggel magam sem tudtam, hogy jövök... Egész hirtelen határoztam magam erre.

— Talán már nyilatkozott?... érdeklődött az asszony mialatt össze-vissza csókolta lányát.

— Igen nyilatkozott...

— És mikorra határoztátok az eljegyzést?

Vilma felkacagott. Tele volt gunyos keserőséggel a kacaj. Azok az emberek tudnak csak így felkacagni, akiknek lelkük mélyén, valami nehéz, bántó érzés vibrál...

— Hogy mikorra halasztottuk az eljegyzést? — ismételte anyja szavait és a szája széle megvonaglott. Ki beszél itt eljegyzésről!

— De hiszen azt mondtad, hogy nyilatkozott.

— Ezzel igazat mondtam. Nem is egyszer tetted ezt. Kinyilatkoztattad előttem, hogy szeret, hogy nagyon szeret... Hogy nyugtalanság fogja el ha rám gondol...

— Hát akarsz ennél többet? mondta naiv szemhunyorogással az asszony és nem tudta megérteni leánya egykedvűségét.

— És még azt is mondta, hogy megzavartam a gondolatait, hogy a hivatalában a dolga se megy oly simán, mint eddig... Hogy én vagyok az ő eszménye...

Tovább obstruálnak.

(A képviselőház ülése.)

Távirati tudósítás.

Budapest, jul. 27.

Ma újra megfontolta a dolgot a vitarendező bizottság és mára csupán névszerinti szavazást engedelmzett.

Az ülés elejétől a szabadságolásokról szavazott a Ház és háromnegyed kettőkor sürgős interpellációt adtak elő a Kowald-ügyben.

Berzeviczy Albert elnök tíz óra után nyitotta meg az ülést és jelentette, hogy Kovácsy Kálmán, Pozsgay Miklós, Egry Béla, Barcsay Andor és Bikády Antal szabadságot kértek.

Justh János kéri, hogy külön külön tegye föl az elnök a kérdést.

Kovácsy Kálmán szabadsága dolgában névszerinti szavazást kértek.

Elnök fölolvastatja a szavazást kérő ívet, hogy az aláírók jelen vannak-e?

Az aláírók közül harminchat képviselő volt jelen.

Kovácsynak 112 szóval 20 ellenében megtagadták a szabadságot.

Nem kapott szabadságot Pozsgay Miklós és Bikády Antal sem. Egry Béla és Barcsay Andor szabadságáról holnap határoz a Ház.

A napirend előtt következett a névszerinti szavazás Vertán Endre szabadságolása dolgában. Elsőben azonban Berzeviczy Albert elnök jelenti, hogy Ráth Endre sürgős interpellációt jelentett be a Kowald-gyár égéséről. Az engedelmet megadta.

A Ház megtagadta a szabadságot Vertán Endrének.

A véderőjavaslat tárgyalására már nem jutott idő.

Következett a sürgős interpelláció.

Ráth Endre ismerteti a Kowald-gyár robbanását és élesen bírálja a gyár vezetőségének és a városi tanácsnak eljárását, melynek következménye, hogy öt ember ugra áldozatul esett a szerencsétlenségnek. Kérdezi a miniszterelnöktől, hogy van-e tudomása a robbanásról és hogy szándékozik-e intézkedni a megtorlásról, valamint arról, hogy a jövőben ilyen szerencsétlenség ne történjék.

— És még te ennél többet akarsz? — tört ki most már hangosan az asszonyból. Folytasd csak tovább... Mit mondott még?

— Amire te gondolsz mamám, azt nem mondtam... Tegnapelőtt este egyedül voltunk a néni szobájában és mialatt ő szerelmes ömlengéseivel halmozott el, én ábrándozni kezdtem... Ábrándozni arról, hogy milyen nagyon boldog leszek én majd, mint az ő menyasszonya... És én nem tudom mi történt velem, de olyanformán beszéltem, hogy elárultam előtte ezen gondolatomat...

— És mit felelt ő erre? — kérdezte türelmetlenül az anyja.

Vilma vállai közé huzta a fejét, az arca színeket játszott, a szája széle erősen vonaglott és csöndes sirásba fult a hangja:

— Hogy mit felelt?... Mit is? Szó szerint nem tudom, de kiéreztem belőle, hogy mit gondolt...

Itt elhallgatott. Az anyja most már megszeppenve faggatta:

— Mit értettél ki a szavaiból?

— Hogy mit? Azt: „Hogy ki gondol mindjárt házasságra“...

... A falu postása ép most hozta hozzájuk az ujságot. Ahogy meglátta Vilmát, szemhunyorogva szólt:

— No már megjött a kisasszony? Hozom majd újból a sok szép képeslapot...

A postás távozása után anyja és leánya egyszerre mondták:

— No ugyan, kellenek is ezek nekünk... Lia.

Az interpellációt kiadták a miniszternek.

Az ülés délután két órakor ért véget.

Az ülés után Héderváry Károly gróf miniszterelnök fölkereste Ráth Endrét és megmondta neki, hogy nem figyelmetlenségéből nem válaszolt az interpellációra, hanem csupán azért, mert a vizsgálat előtt nem akar nyilatkozni, de ő maga is attól tart, hogy a Kowald-gyárban súlyos mulasztás történt. A holnapi ülésen a munkapárti Márkus László szólal föl a véderő-javaslat mellett.

Bérmozgalom

a szobafestő iparban.

(Meghíusult békéltető kísérlet.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 27.

Az aradi szobafestő- és mázó munkások általunk is ismertett mozgalmában a mai nap bizonyos tekintetben tisztázódott a helyzet. A mesterek ugyanis foglalkoztak a segédek abnormisan magas, túlhajtott követeléseivel s arra az egyöntetű meggyőződésre jutottak, hogy a legnagyobb készség mellett is teljességgel képzetlenség ilyen alapon tárgyalásokba bocsátkozni. Ennek következtében tehát az iparhatóság által megindított békéltetési tárgyalás meghíusult, illetve meg sem kezdődött.

A mozgalom mai fordulatáról az alábbiakban számolunk be:

Megirtuk mai lapunkban, hogy a segédek megbízottai fennjártak Bittner Róbert rendőrfogalmazónál s a békéltetési tárgyalások megkezdését kérték tőle. Ennek alapján Bittner Róbert iparhatósági biztos az érdekelt mestereket ma délután öt órára, a segédeket pedig egynegyed hatra hívta össze az ipartestület nagytermébe, hogy megbízottaikat kijelöljék illetve megválasszák s így megalakítva a békéltető-bizottságot, a tárgyalásokat esetleg megkezdjék.

Ettől teljesen függetlenül ma délelőtt Mautner Márkus, aki a mozgolódó segédek egyik vezetőjeként szerepel, fölkereste Glück József szobafestő mestert s átnyújtotta a munkások követeléseit magába foglaló munkarend-tervezetet, valamint egy levelet, amelyben a szobafestő- és mázósegédek megbízásából arra kérte Mautner Glück Józsefet, lépjen érintkezésbe a többi mesterekkel, hogy a tárgyalások békében megindulhassanak mert, amint írja, az ő követeléseik olyannyira „múltányosak“, hogy az egész mozgalom békésen elintézhető, s végül annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a mesterek honorálni is fogják ezeket a „múltányos“ követeléseiket és teljesítik azokat.

Ma délután négy órakor értekezletre gyűltek össze az Aradi Építőiparosok Szövetsége kötelékébe tartozó szobafestő- és mázó mesterek, szóval néhány kivétellel a város minden e szakmabeli iparosa, hogy a munkások követeléseit vizsgálat és megbeszélés tárgyává tegyék. Hosszas tanácskozás után, amelyben minden megjelent mester részt vett, a mesterek összesége arra a meggyőződésre jutott, hogy úgy a bér, mint az egyéb követelések oly halatlannal magasak, hogy nemcsak, hogy teljesíteni nem lehet azokat, hanem teljes lehetetlenség ezen az alapon még tárgyalásokba is bocsátkozni. E megvitatások után megszületett a határozat, amely eképen szól:

Az Aradi Építőiparosok Szövetsége kötelékébe tartozó mesterek összesége egyértelműleg kijelenti, hogy a segédek által felállított kívánások olyannyira magasak és súlyosak, hogy azok még az általános tárgyalások alapjául sem szolgálhatnak. Ennek alapján a mesterek nem vesznek részt a békéltetési tárgyalásban, illetve

a békéltető bizottságba megbizottakat nem küldenek ki.

Ezt a határozatot aztán szóval és írásban közölték Bittner Róbert rendőrfogalmazóval, aki azt tudomásul vette.

Nemsokkal később aztán a munkások jelentek meg az ipartestületen Bittner rendőrfogalmazó meghívására. Az iparhatósági biztos tudatta a munkásokkal a mesterek határozatát s egyúttal a békéltetési akciót befejezetnek nyilvánította.

„A miniszterelnök módszere.”

— Nem lesz parlamenti szünet. —

Távirati tudósítás.

Budapest, július 27.

Az alig elviselhető nyári forróság tette-e, vagy az ellenzék már belefáradt az ellenállásba amelyet egyáltalán nem kísért az ország szimpátiája, elég az hozzá, hogy az ellenzéki folyosón ma nagyon sok szó esett a nyári szünetről. Perze nyíltan nem merték kijelenteni, hogy fáradtak és nagyon vágyakoznak egy kis pihenésre, azért csak kerülgették a dolgot, mint macska a forró kását. Nagyon óvatosan tapogatóztak, hogy hogyan lehetne egy kis szünethez jutni. Ezért a kompromisszumos tervek nagy népszerűségnek örvendenek az ellenzék körében és ámbár a kormány hallani se akar rólok, az ellenzék nagy kegyesen kijelenti, hogy isten neki, tisztán a nyári forróságra való tekintettel hajlandók belemenni. De csak azért, hogy nyári szünidőre mehessenek.

Egy képviselő egyenesen gróf Apponyi Albertől kérdezte meg, hogy hozzájárulna-e a Kossuth-párt hosszabb szünethez?

— Nagyon szívesen! — mondta Apponyi. Készségesen beleegyeznek abba, hogy a Ház napolja el üléseit szeptember közepéig. Akkor aztán kezdődjék a komoly vita!

Az ellenzék fáradtságát, amely nemesak a Kossuth-pártban, hanem — bármennyire iparkodnak is mást mutatni — a Justh-pártban is konstatalható a kormány biztató jelnek veszi és természetesen nem akar engedni.

— Előbb szavazza meg a Ház — szölkak — a véderőjavaslatokat, azután akár hat hónapos szünetre is mehetünk!

A kormány ezt az álláspontját ma egy félhivatalos könyvomatos utján is kinyilvánítja, hogy minden ellenkező irányu kombinációnak elejét vegye. Az elnapolási híresztelésekkel szemben ugyanis a Magyar Tudósító jól informált helyről azt az értesítést nyerte, hogy szünet nem lesz s a kormány elhatározása most is az, hogy a véderő-javaslatok tárgyalását *semmi szin alatt sem szakítja meg.*

A kormánynak ez az állásfoglalása nagy elkeseredést szült az ellenzék körében. E mellett a rossz lelkiismeret kísértetsei is ijesztgetik az obstrukció „tántoríthatatlan” hőseit.

Egy ismert politikus ma a Ház folyosóján a következőket mondotta:

— Most folyik a munkapárti képviselők preparálása a megoldás érdekében. A módok és eszközök megválasztása — így mondotta Tisza — Khuenre van bízva. Ő fogja tehát a maga módszere szerint megszüntetni az obstrukciót.

Sőt némelyek már azt is tudni vélték, hogy a miniszterelnök módszere nem más, mint a Házfelosztás. A miniszterelnök ugyanis ma délben a folyosó egyik sarkában egy kis csoport előtt vállvonogatva mondotta volna:

— Ha a technikázás tovább is tart, akkor nem marad más hátra, minthogy tiszta vizet öntsek a pohárba. Fel kell oszlatni a Házat! ...

Ez az állítólagos mondás futó tüzként terjedt el a folyosókon és érthető pánikot okozott az ellenzék tagjai között. Csak Justh Gyula vágta ki legényes önérzettel:

— Egyéb célunk sincs, — mondta Justh Gyula — mint odamenni a nemzet elé s megkérdezni a választóktól: akarja-e a sok százmillió katonai követeléseket megadni?

A párt tagjai pedig szomorúan idézték a bibliát:

— Kemény beszéd ez uram ...

Mert bizony nekik más céljaik is vannak.

A folyosón sokan üdvözölték Károlyi Mihály grófot, aki négy hét előtti automobilszerencsétlensége óta ma jelent meg először a képviselőházban. Károlyi teljesen meggyógyult.

Budapestről jelentik: Az ellenzéki pártok vitarendező bizottságának tagjai ma este a függetlenségi-párt körhelyiségében tanácskozássra gyűltek össze. A tanácskozáson a további taktikai kérdéseket beszélték meg és erre nézve teljesen egyetértő megállapodásra jutottak.

Vilmos császár az alperes

— Ábrányi Emil a tanuja. —

Távirati tudósítás.

Budapest, jul. 27.

Az ötödik kerületi járásbírósnál, *Gelletich* bíró szobájában, nem közönséges feltűnést keltett tegnap, hogy amikor a peres felek neveit kiáltották, mint egyik alperest, *őfelségét II. Vilmos német császárt és porosz királyt hívták.* A megjelentek mosolyogva néztek körül s azt hitték, hogy a neveket kiáltó szolgának jó kedve van és rossz vicceket csinál. Egy keserű alperes meg is jegyezte:

— Nézze meg csak a kapu alatt, hátha ott van őfelsége az árverési hiénák között!

Néhány pillanat múlva kiderült, hogy a német császár őfelsége csakugyan, mint alperes szerepel a járásbírósnál. Egy *Borsche* Félix Vilmos nevű volt hannoveri kamarajátékos perelte be nyugdíjért a hannoveri bíróság előtt s az ügy úgy került az ötödik kerületi járásbírósnál, hogy itt egy budapesti tanut kellett kihallgatni. Az „alperes urat” *Szirmai* Richárd dr. ügyvéd képviselte, *Borsche* képviselésében ellenben nem jelent meg senki.

A felperes mint hegedős volt alkalmazva a hannoveri színházban s ott idegbajt kapott, úgy, hogy alkalmatlan lett a további szolgálatra. Mint királyi kamarajátékos — így tartotta *Borsche* — állami hivatalnok és így olyan nyugdíj jár neki, mint egy állami hivatalnoknak, de a hannoveri királyi színház intendatúrása s a királyi ház minisztériuma ennek ellenére elutasította nyugdíj-kérelmével. Az elsőbírósnál kimondotta, hogy a hannoveri színház a királyi korona hitbizományhoz tartozik, amelynek haszonélvezője őfelsége, Poroszország királya. A kamarajátékosok nem állami, hanem udvari hivatalnokok és a királynak, mint magánszemélynek szolgálatában állanak. De a nyugdíjszabályzat szerint az udvari hivatalnokoknak csak tíz esztendei szolgálat után jár nyugdíj, emiatt tehát el kellett utasítani a panaszt.

A másodbírósnál azonban megváltoztatta ezt az ítéletet s kimondotta, hogy a panaszos a színház szolgálatában lett munkaképtelen, tehát jogos a követelése. Mindazáltal szükséges, hogy még néhány tanut kihallgassanak ebben az ügyben.

Igy került az ügy az ötödik kerületi járásbírósnál, amelyet a porosz bíróság megkeresett, hogy hallgassa ki Ábrányi Emilt, a hannoveri királyi színház volt karmesterét.

Miután Ábrányi nincsen a fővárosban, a tanukihallgatást elnapolták.

A kánikula halottjai.

— Védekezés a hőség ellen. — A nagy meleg uzsorásai. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 27.

A hőség kellemetlen és fárasztó hatására mindenki panaszkodik már, de konstatalni kell, hogy Arad közönsége, sőt általában a magyar közönség eléggé jól türi a meleget. Baleset van ugyan mindennap a fővárosban a hőség következtében, de komoly veszedelemről még aligha eshetik szó. Pedig nálunk még nem is olyan elszántak az emberek a védekezésben, mint például Amerikában, ahol a legtalálékonyabb módon könnyít magán mindenki. Tessék nálunk elmenni estefelé a szabadon lévő kávéházakba, kocsimákba és csak elvétve fognak egy-egy uriembert látni, aki otthon hagyja a kemény inggallért és puha, kényelmesebb gallért véve, merészkedjék a társaságba. Pedig ez csak okosság és célszerűség dolga és nem az illendőség. Egyetlen egy urat láttak eddig, ak nem törődve mással, csak a maga jóvoltával és egészségével, kabátját a karján vitte és ingujjban haladt az utcán. Meg is fordult mindenki az amerikai mindennapi szokásnak hódoló, különben igen elegáns ruházatu ur után. A hölgyek könnyebben segítenek magukon. A szellős bluz, könnyű szoknya most éli a világot és szinte általános a fehér cipő viselése.

A meteorológiai intézet ma is azt jósolja, hogy *jelentékeny változás nem várható* és a ki szilárdan bizik ebben a jóslásban, — a mire bizony senki sincs kötelezve — az törheti a fejét, hogy estére hová fog elmenni ki frisebb levegőt keresni.

A hőmérő állandóan a harminc és harmincöt fok Celsius között táncol, nem kis rémületére az embereknek, akik csoportosan áldogálnak azok előtt az üzletek előtt, ahol hőmérő van az ajtó mellé akasztva. Várják az esőt, de hiába. A nap süt, rendületlenül. Ma délelőtt Budapesten négy áldozata volt a hőségnek. *Klavetzky* Margit a Kigyó-téren esett össze. *Vozdanovics* Mari munkásleányt a Gizella-uton, *Vigyinszky* János negyvenhétéves munkást pedig a Szerecsen-utcán terítette le a meleg. Az *Erzsébet-hídon* egy hatvanhetven éves munkásasszonyt találtak eszméletlenül. A mentők vitték be Rókus-kórházba.

A hőség kellős közepén derül ki a fővárosban, hogy a jég drága is meg mérgező is. Szóval méregdrága, sőt drága mérge. Tavaly nyáron, amikor az országban a kolerajárvány réme kísértett, a lágymányosi kikötő vizének bakteriológiai vizsgálata után a Duna jegét *minden használatától eltiltották.* Azóta ezt a rendeletet hatályon kívül helyezték. Miért? Talán megtisztult a víz? Elpusztultak a mérges baktériumok? Nem. A fővárosi bakteriológiai intézet pontos kimutatása szerint az Alsójászberényi-ut mellett fekvő jégtermelő vízben *egy centigramm vízben kétmillió háromszázezer baktérium van.* A *Corchus* Testvérek termelőjének vizében, egy centigramm vízben *nyolcszáznyolcvanezer*, az *Emann* egyik tavában egymillió kétszáznegyvenezer, a másikkban hárommillió baktérium volt.

A jéggyártást azért nem akarták betiltani, mert félték, hogy a sörgyártást esődbe kergetik. Megdöbbenő adatok! És ezzel a jéggel táplálkozunk nap-nap után ételben, italban. Mindenhol széles e világban könyörtelen rendeletet adtak volna ki, amely kizárólag hűtő és ipari célokra szorítja a természetes jéget... De még ezt is tulzott óvatossággal! Magyare

vics főorvos jelentette ki: A viz szennyezve van mindenféle rothadó szerves anyaggal...

Magyarevics Mladen tisztii főorvos ugyanis a természetes jég veszedelméről a következő érdekes intervjut adta egy újságíróknak:

— Én kivált a természetes jégnek vagyok esküdt ellensége. Mikor a legutolsó enyhe tél jéginséggel fenyegetett, megvizsgáltattam Rózsányi István doktortal, a fővárosi vegyvizsgáló intézetének igazgatójával és Vass Ferenc dr.-ral, a bakteriologiai intézet vezetőjével a Duna és más folyók és állóvizek jégét. Ezek a vizsgálatok szenzációs eredményre vezettek. Másfél millió bacilust találtunk egy kilogramm jégben. Már ekkor el akartam tiltani a természetes jég árusítását, de ezzel a szándékommal megbuktam. A tanács csak belső használatra tiltotta meg a természetes jég használatát, de ipari célokra megengedte. Ezóta nem volt szó a jégről, a melyet most a nagy hőség tett újra aktuálissá. Nem tudok most újat mondani. Ugy hallom, még az árát is fölemelték. A főváros már akart egyszer jéggyárat felállítani, amely befolyásolhatta volna az áralakulást is és ezzel bizony nagy jót tett volna.

Ugy van. Az ideai kánikula megteremtette a jéguzsorát is. Egy korona negyven fillérről két koronára szökött fel a jég ára.

A vidékről és a külföldről is kaptunk ma hírt a hősegről. Különösen a külföldön több helyen eső volt, vagy éppen kártevő zivatar. Hireink ezek:

Budapesten — amint tudósítónk telefonálja — délután az óriási hőségnek megváltak az első halottai. Tizenegy ember esett össze napszúrásban ezen az egyetlen délutánon és a tizenegyből kettő meghalt a kórházban. A hőség halottai: Kovács János 70 éves bérkocsis, aki a Tatter sal előtt esett össze és Kodifer Ferenc 63 éves napszámos, akit az Üllői-utról vittek be.

Eperjes: A két hét óta tartó rendkívüli hőség után ma némi hűsökenés állott be. A vármegye több községében, így Töltszéken és Folyanban nagyobb esők voltak.

Kecskemét: Szerdán délután a várostól két kilométernyire fekvő 253. sz. órháznál egy lokomotív szikrájától kigyuladt egy talpfarakás, amelyben 500 darab talpfa volt. A tüzet a nagy forráság rendkívül elősegítette. A talpfa fele elégett. A kár 300 korona. Tegnap este zivatarfelhők mutatkoztak, de csak szél volt. A nagy hőségtől a szőlők és egyéb vetemények elpörkölődnek.

Nagytapolcsány. Hat hét óta állandó szárazság és óriási hőség van ugyannyira, hogy a déli órákban a járás is veszedelmes az utcán. A hőmérő a napon 40 fok Celsius mutat. Ha egyhamar nem lesz eső, a kapás és kerti növények tönkremennek. Kevés kivétellel a kutak kiszáradtak.

Bécs: A mai nap még melegebben kezdődött, mint az előbbi forró napok. A házak falai annyira át vannak melegedve, hogy az éjszaka sem nyújt enyhülést. Mult éjjel a legalacsonyabb hőmérséklet 19 C. fok volt, reggel hét órakor 23.3 és nyolc órakor 23.6 C. fok volt árnyékban. Ma is többet kaptak napszúrás. Az emberek tizezrivel töltötték az éjjelt a szabadban.

Berlin: A tegnapi tropikus hőség után este hét órakor óriási zivatar volt, a mely csak rövid ideig tartott ugyan, de nagyon sok kárt tett. Az időjárás nem enyhült meg, mert a zivatar előtt 30 C. fok volt, utána pedig 28. Éjjel tájban újra zivatar volt nagy felhőszezáddal.

Köln: Tegnap az egész Rijn tartományban nagy zivatar volt, a mely lehűtötte a levegőt. — A többször lecsapó villám sok kárt tett.

Brüsszel: Négy hét óta tegnap esett először és az időjárás megenyhült.

Páris: Tegnap este Párisban és környékén nagy zivatar volt, a mely sok táviróoszlopot ledöntött.

Az aradmegyei Székudvarról írják: Községünkben a türhettelen forráság, a tegnapi nappal elérte tetőpontját; a hőmérő — amire még itt nem emlékezünk — árnyékban 38° C. mutatott. A szárazság roppant nagy. A kerti vetemények mind elpusztultak; a kukorica szárad. Ha eső nem lesz a napokban, határunkban egyáltalán semmi kukorica termés nem lesz. E kedvezőtlen előjel már érezhető volt a tegnapi kisjenői heti piacon; u. i. míg hétfőn a kukorica köbfe 13 K volt a következőnap már a piacon 17 korona.

Óriási hősegről adnak hírt Ausztria minden tájáról főleg Bécsből és Prágából is, a hol a tegnapi zivatar sem okozott enyhülést. Sok helyről jelentenek tüzet, amelyet a vasuti mozdonyokból kipattanó szikrák által meggyújtott száraz fű égése okozott. Pilsenből azt jelentik, hogy ott két munkás napszúrásban meghalt. Érdekes és szinte nyári ízű az a távirat, amely Innsbruckból azt a hírt hozza, hogy ott a rekkenő forráságban még a gleccserek is olvadni kezdenek. Innsbruckban különben ma nagy vihar volt, amely több emberéletet követelt áldozatul.

Négy millió frank a párisi Akadémiának.

— Egy emberbarát tragédiája. —

Távirati tudósítás.

Páris, július 27.

Néhány héttel ezelőtt kis összetöporodott alak jelent meg a Figaró szerkesztőségében. A szolga megkérdezte, melyik urral akar beszélni? Nagyon szerényen és félénken válaszolta:

— A főszerkesztő urral.

— Akkor csak üljön le és várjon, vagy jöjjön két óra múlva, mert a váróterem tele van azokkal, akik mind a főszerkesztővel akarnak beszélni.

Az összetöporodott emberke székre ült az előszobában és várt. Vagy egy órája ült már a sarokban, amikor a szolga, aki majdnem megfledkezett róla, beszélt a szerkesztőhöz. Fáradtan viszonzta a főszerkesztő az alázatos emberke köszönését és időgeesen rászólt, hogy adja elő rövidesen kívánságát.

— Kétszáz ezer frankot szeretnék adni az önök gyűjtéséhez, a melyet a baleset által munkaképtelenné vált rendőrök számára indítottak.

A következő pillanatban kivette zsebéből a tárcáját a kétszáz ezres bankot számlált le a szerkesztő asztalára. A szerkesztő még alig térhetett magához nagy meglepetéséből, amikor újra megszólalt az öreg emberke:

— Ezenkívül a tanácsát is szeretném kikérni ügyemben. Davillier báró vagyok a több millió vagyonomat jótékony célokra szeretném fordítani. Nagyon kérem, legyen ebben a dolgom bőséges tapasztalatával segítségemre. Beszélgetés közben aztán a kétszáz ezer frankon kívül még négyszáz ezer frankot bocsátott a szerkesztő rendelkezésére.

Néhány nap múlva a Madelein-templom közelében egy automobil keresztülgázolt egy öreg emberen. Csak a kórházban tudták meg, hogy a szerencsétlenül járt öreg ember Davil-

ier báró, a nagy emberbarát. Az orvosok palotájába akarták szállítani, de a hallálal vívódó, azt mondta, hogy ott akarja lelkét kiadni a szegények között.

Tegnap bontották föl az elhunyt emberbarát végrendeletét. A francia tudományos akadémia 4 milliót örökölt tudományos és jótékony célokra. Több milliót örökölték Páris jótékony intézményei is.

Az én kis szenvedéseim.

— Egy forró nyári délután. —

Jaj de meleg van... jaj de meleg van... jaj de meleg van. Bocsánat kérek, hogy ezt olyan sokszor ismétlem, de ahol járok, ahol kelek, mindenütt csak ezt mondják, suttogják, nyögik, nyögdecselik felém és körülöttem. Mert boldogok azok a halandók, kiknek megadta a lehetőséget a sors, hogy a rekkenő hőség elől valahova az északi tengerhez vagy a kerpátok közé meneküljenek, ahol a tenger hűs habjai vagy a hótakarta bércek és hideg lehelletű fenyőerdők gondoskodnak lehűtésükről és ha ez sem volna elég, — ott vannak a derék vendéglősök számlái, amelyeknek lehűtő hatása soha sem marad el.

De mi, akik itt maradtunk, ebben az izzó levegővel és nehéz párákkal telített városban — mit tegyünk mi? Hiszen napok óta mozdulatlanul áll a lég és nincs egy szellő... egy fuvallat, mely pillanatnyi enyhülést nyújtana.

És most még dolgozni is? A fiumei cápáról — akár van, akár nincs — ekkor irni és hasonlók traktálni a jó olvasó közönséget; oh, ez most nem gyönyör, — ez gyötrelme. Elementáris erővel kerit hatalmába a szabadság utáni vágy és — szenzációs riportot adva okul — veszem kalapom és sietve eltávozom a redakcióból.

Egyenesen az egyik kávéházba rohanok és a kényelmes, nádból fonott karosszékben foglalok helyet. Ez által már elérem azt, hogy holmi osztondeai illúziók vesznek szárnyaikra. A meleg azért csak türhettelen. — Rendelek egy fagylatot és utána azonnal még egyet, megiszom egy limonádét és egy málnaszörpöt — de érzem, hogy hőmérsékletem semmit sem veszített. — Ekkor eszembe jut J. W. C. Knickebocker könyve: „Utazások a déli égőv alatt” amelyben a híres afrikautazó megírja, hogy a nagy hőség ellen ő mindig forró teával védekezett. Magamhoz intem a pincéért és rendelék egy forró teát.

— Mit tetszik parancsolni? — kérdi a csodálkozástól hosszúra vált arccal.

— Egy forró teát — mondom fölényes mosollyal és szánakozó tekintetéből világosan kiolvasom, hogy kételyei vannak beszámíthatóságomat illetőleg.

A teát megittam. Nagyon forró volt — de egy cseppet sem hűtött le. Füllentett volna J. W. C. Knickebocker? . . . Nem, nem, ez nem lehet, hiszen akkor abban is kételkednem kellene, hogy három vad oroszlánt pusztá kézzel fojtott meg! Nem, nem Mr. Knickebocker nem füllent és bizonyosan azért nem hűtött le a forró tea, mert itt még melegebb van, mint a déli égőv alatt.

A meleg nagy, mit tegyek? Jön egy mentő gondolat: le a Baross parkba! A kioszkban egy oszlop árnyékában helyet foglalok, rendelék egy jegeskávét és egy pohár sört, mit gyors egymásutánban fogyasztok el. Ez jól esett. Ülök és törölöm az izzadságot a homlokomról... törölöm az izzadságot és ülök. Körültekintek. Egyedül vagyok, nincsen körülöttem senki. Egyszerre elfog a magány és elhagyottság érzete. Szomorúság vesz rajtam erőt és hogy ne kelljen sokáig küzdenem a kitörni készülő könyvek ellen — otthagynom a kioszkot. Amint bágyadtan és szomorúan ballagok, eszembe jut, hogy elfelejtettem fizetni. Ez egy kis megvigasztal és földerít. Most már nincs is

olyan melegem, mégis többször megfogadom magamnak, hogy... jegeskávét és sört együtt... soha többé nem iszom.

Átmegegyek a Salacz-parkba. Ez határozottan a legkedvesebb része Aradnak. Mily szép itt minden. Egészen olyan, ahogyan a költők írni szoktak. Erős, nagy lombosú fák széles koronája áthajlik a fehér padokon, át a fekete sétatutakon, a tarka-barka virággyakokon és mintha mindent zöld fátyollal bevonna. De itt ott mégis áttör az erős nyári nap és aranyos színeket egybekelnek a pázsit buja zöldjével. Ott egy harkály kopogtatja hegyes csőrével egy égerfa törzsét... amott egy fekete rigó hallatja hangját... minden oly csendes, ünnepies... és ami most történt egy pillanat alatt játszódott le — egy jó nehéz tricikli hajtott a tyukszememen keresztül, én pedig fájdalommal felugrom és olyan mozdulatot csinállok a levegőben, mint Szathmáry rudugróbajnok, ha országos rekordot javít. Pár lépéssnyire ott áll egy matróruhás netulo a triciklije mellett és jót nevet önkénytelen ugráson. Mást már ez a kaján nevetés is kibozott volna a sodrától és tudja Isten mit tett volna; de én szelid vagyok, türelmes lelkű és jó. Odamegyek és békés hangon kérdőre vonom, imígyen:

— Kedves öcsém, négy holdnyi területen fekszik a Salacz-park és körülbelül 2.0 személy van benne, miért triciklizel te épen itt és miért épen az én lábamon; miért nem másutt, a kert közepe táján, ott szebb és jobbak az utak.

— Tegnap ott bicikliztem — feleli bizalommal és ott is ráhajítottam egy bácsi lábára, de arra többet nem megyek.

— Miért?

— Mert pofonvágott.

— Ugy? Na ez nekem is például szolgál. Megnedvesítettem az öt ujjam hegyét és adtam én is egy pofont. Gyöngye ütése alig-alig érte, de a biciklibajnok elkezdett ordítani, felkapott gépjére és még messziről is hallottam, hogy bömböl:

— Oda sem megyek többet biciklizni, tudja!

Kedves, értelmes kis fiúcska volt. De sajnálom, mert holnap már, másutt, más valaki fogja pofonvágni. Hja, így van ez... Minden sport vesszéllyel jár. Láthatjuk ezt az aviatikánál is.

...Léptek közelednek, — három német nevelő és velük hét gyermek. A nevelők helyet foglalnak a velem szemkötő levő padon, a gyermekek pedig pajkos nevetéssel elfutnak játszani. A nevelők között megindul a társalgás: először arról beszélnek, ki mire fordítja a fizetését, aztán elkezdnek bennünket magyarokat szapulni és „uni soró” megállapodnak abban, hogy mi magyarok mind pöffeszkedő, durva emberek vagyunk. Minek is hozzák ide ezt a sok osztrák leányt? Hiszen ha tudásukból azt a kis német nyelvtudást letöröljük, alig marad egyéb. Aztán ha még szépek volnának, de mindnek szürke a szeme, hegyes a válla és nagy a lába. Inkább ez a körülmény az, mely arra késztet, hogy más padra üljek!

A meleg még mindig óriási, a lélekzés nehéz... szinte harapni és nyelni kell a levegőt. Ámde a távoli horizonton lassan, csendesen megdörög az ég, mintegy hívül adva a közelgő időváltozást. Igen, igen, eső, egy tartós eső volna jó — ugyilátszik jönni fog, de add uram isten, hogy minél előbb.

A sötét lombképezte háttérből egy karcu, fiatal hölgy alakja válik ki, lassan, könnyedén, kecsesen jön felém, kezénél fogva egy kis leánykát vezet. Megállnak padom előtt, aztán a kis lányka, maga előtt hajtva karikáját, elfut. A fiatal hölgy mellettem foglalt helyet. Alig ül így néhány percig, megszólít és kérdi:

— Hány óra van?

— Én gyors készséggel válaszolok és úgy ér-

zem, hogy most rajtam áll a kérdezősködés joga. Így aztán megtudom, hogy ő is német nevelő, neve — Helga! Helga kisasszonynak nem szürke a szeme, hanem égszínkék: nem hegyes a válla és lábai, noha széles angol cipőkben vannak bujtatva, picinyek, elegánsak.

Megkérdelem őt, mint vélekedik felőlünk magyarokról?

— Oh, a magyarok nagyon büszke és nyers emberek — feleli naiv meggyőződéssel és enni való bájjal. De azért kijelentése nekem nagyon fáj és nemes felbuzdulással igyekszem őt elteríteni hamis nézetétől. És amidőn minden ékes szólásom már elfogyott, lágyan megsimogatom rózsás arcát és szöke hajfürtjeit... apró kacsóját két kezembe veszem és így kérdelem, hogy igazán olyan nagyon büszkék és nyeresek vagyunk-e mi magyarok?

— Nem mindig — mondja szemesítve és mindketten elhallgatunk... Körülöttünk néma áhítat és ünnepies csend... de csak néhány percig, aztán futkosás támad és magyihirtelen, hosszú széles vonásokban, teljes erővel megered a záporos.

Három hétig tudott várni az eső és pont most kellett neki megeredni.

K. M.

Méregkeverő bába.

— Tömeges emberpusztítás Kisteleken. —

Távirati tudósítás.

Szeged, július 27.

Egy falusi bába ül most a szegedi fogházban, ott, ahol Jäger Mari ült. A néembernek Gerzsán Mari a neve, a bünei talán még többek, nevezetesebbek, mint a vásárhelyi méregkeverő volt, legalább a falubeliek így mondják. Kistelekről, a Szegedhez közel eső községből való Gerzsán Mari. A kis faluban egészen a Jäger Mari receptje szerint működött. Ha valamelyik asszony nem jól élt az urával, csak szólott Gerzsán Marinak. Az embert, pár hónapra rá elvitte a sorvadás. Ha valamelyik lány szegyenbe esett, segített rajta. Mint a mithológiai párka, kezében tartotta a községi életét és kellő pillanatban — megrendelésre — elvágta az élet fonálát. A boszorkány többször kimenekült a törvény körmei közül, de ezuttal nem sikerült. És a falu se védi; a falu kiadja. Kisteleki emberek ötven, hatvan gyilkosságról, egyéb büntettről beszélnek a vizsgálóbíró előtt, amit Gerzsán Mari követett volna el. Ez azonban nem valószínű.

Néhány hónappal ezelőtt Lévy József jó módú kisteleki gazda csendes betegeskedés után néhány nap alatt meghalt. A falubeliek azt beszélték, hogy felesége tette el láb alól, még pedig Gerzsán Mari segélyével. A szóbeszéd eljutott a csendőrséghez is és Németh Sándor csendőrmester vizsgálatot kezdett a sötét bűnügyben. Kihallgatta Lévainét, kihallgatta a bábát, mindketten konokul tagadtak. Tán el is aludt volna az ügy, Gerzsán Mari megint megmenekedett volna, ha a csendőrmesternek eszébe nem jut exhumáltatni a halottat. A beleket vizsgálat végett felküldték az országos vegyészeti intézetbe, ahol Felletár Emil vizsgálta meg a belső részeket. Felletár szakvéleménye szerdán reggel érkezett meg a szegedi ügyészséghez. A vélemény igazolta a csendőrmester gyanuját. Lévai Józsefet méreg ölte meg. A belekben nagymennyiségű rézgálic volt. A méreg apró adagokban került az elhalt ember szervezetébe. Magay Lajos a szegedi törvényszék vizsgálóbírája ezek után kiszállt Kistelekre. Házkutatást tartottak Gerzsán Mari lakásán. A házkutatás meglepő eredménnyel szolgált. Adagokban nagymennyiségű rézgálicot találtak nála. Gerzsán Mari piluláit.

A gyilkos kuruzslónőt azonnal letartóztatásba helyezte a vizsgálóbíró. Gerzsáné kihallgatásakor mindent tagadott. Lévain nem is ismerte, soha nem járt nála. A kihallgatott tanúk azonban igazolták, hogy Lévai betegsége idején a kuruzsló asszony csaknem minden nap megjelent a házában és Lévainéval trafikált. A súlyos vallomások alapján Lévai Józsefnét is letartóztatta a vizsgálóbíró.

A letartóztatás hírére számtalan névtelen feljelentés érkezett a vizsgálóbíróhoz és a csendőrséghez. Méregkeveréssel s magzatelhajtással, leánykereskedéssel vádolták meg a lelketlen asszonyt. A pletyka ötven-hatvan esetet tud, a bába husz esztendő kuruzslásából. A vizsgálóbíró most mind sorra veszi ezeket a vádakot, a melyek legtöbbször nyilvánvalóan pletyka lesz. De annyi biztosnak látszik, hogy Gerzsán Mari lelkén több ártatlan ember vére szárad. Gergics Károly dr. szegedi királyi ügyész indítványára a vizsgálóbíró még két esetben rendelte el az exhumálást. Az exhumálás szombaton lesz és előreláthatólag újabb exhumálások fogják követni.

Magay Lajos vizsgálóbíró, a következőket mondotta a vizsgálóbíró:

— Meddőbentő ügy. — A fejleményeit nem lehet látni. A gyanúkok arra mutatnak, — attól tartok — hogy a bűnügy Jäger-ügyé fog kiszélesedni.

Gerzsán Mari mindezekkel szemben állhatatosan, együgyű ravaszsággal tagad. Azt mondja például, hogy a lakásán talált rézgálic szőlőpermetezésre kellett neki. Szólója pedig sohase volt a gyilkos asszonynak.

Negyvenöt esztendő lehet most Gerzsán Mari. Husz esztendeje asszony és ezalatt az idő alatt négy férjet emésztett meg, illetve föl és most az ötödiknél tart. A mostani férje hozzávaló gonosz ember. Török Andrásnak hívják, fegyházat ült, mert a hozzájuk adott ártatlan letelepítőket megbecstelenítette. Az öt férj gondolatára a vizsgálóbíró az a gyanúja támadt, hogy ezek az emberek sem haltak meg szép halállal. Beszéli azt is, hogy amióta Kisteleken van, ötven-hatvan fejletlen csecsemőhullát ázott el a temető árkában. Most ebben az irányban is nyomoznak. A jelek szerint, a Szeged melléki kis községből a legrettenetesebb bűnügy fog kiágazni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az ügyvédi kamarák köréből. Az aradi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Hidjed Gyula dr. ügyvédet, Vésztő székhelyűvel, a kamara ügyvédi lajstromába felvette.

§ Tisztességtelen e a nadrágszoknya? Majnafrankfurtból jelentik: A frankfurti büntető-törvényszéken tegnap érdekes pört tárgyaltak. Arról kellett ítéletet mondani, hogy a nadrágszoknya tisztességes vagy nem tisztességes viselet? Dittmann vendéglőst ugyanis kihágás miatt megbírságolta a rendőrség, mert felesége és két pincérnője nadrágszoknyában szolgált ki a vendégeket. A vendéglős fölébkezett s így került a pör a törvényszék elé. A tárgyaláson a három nő a kifogásolt nadrágszoknyában jelent meg. A bíró azt a kérdést intézte a vendéglőshöz, hogy nem azért bujtatta-e asszonyait a nadrágszoknyába, hogy a vendégei érzékét csiklandozza? A vendéglős ezt határozottan tagadta és azt állította, hogy csakis a kényelemre és gyors kiszolgálásra való tekintettel öltöztette a nőket nadrágszoknyába, amelyben sokkal könnyebben tudtak mozogni, mint a hosszú, rendes szoknyában. Erre a bíróság zárt ülést rendelt, hogy meggyőződhessék róla, vajjon igazán tisztességtelen viselkedés-e.

a nadrágszoknya vagy sem. Miután a három nő a nadrágszoknyában néhányszor föl és alá sétált a bírák előtt, kimondották a törvényszéken, hogy a nadrágszoknya nem tisztességtelen viselet, de mint feltűnő ruhadarab, mellőzendő. A vendéglőst hat márká birságra ítélték.

Vidám obstrukció.

— A parlamenttől — a Jardenig. —

(Fővárosi levél.)

Budapest, július 27.

Sohasem volt még olyan obstrukció a magyar képviselőházban, mint ezidőszent.

Abban az obstrukcióban, amelyet Tisza Kálmán csinált 1872-ben, a legélesebb viták voltak a parlamentben. Az 1889-iki védőerő vitában viharos volt minden ülés s mozgalmas, tüntetéses világ a főváros utcáin. A Bánffy-kormány ellen intézett obstrukció idejében az indulatok és szenvedelmek hevéből izzott a politikai levegő. Széll Kálmán kormányzását pedig olyan obstrukció akasztotta meg, amelyet országos mozgalom kísért és titkos palotaforradalom támogatott. A koalíciós kormányt is voltaképpen az obstrukció ölte meg, amely még az egyszerű indennitás megszavazását is megtagadta. De ebben az obstrukcióban is olyan éles volt a felzaklatott ellentét, hogy a pártok (testvérpártok!) halálos ellenség gyanánt álltak egymással szemben s egymás vezérét nyíltan gyalázták s a Ház ülésén is dühösen lehurrogták.

Ilyenek voltak az obstrukciók hajdan és nemrég. Most ellenben csöndesek, egykedvűek, unalmasak, sőt derűsek. Az obstrukció ellenzék nem haragszik s nem visz indulatot a harcba. A kormány és a többség sem engedi elrontani a jó kedvét. Az sem mérges, inkább türelmes s különböző szórakozást keres, hogy könnyebben bírja az unalmat.

Mulatságot rendeznek a szembenálló felek. Mulatnak az obstrukciók és mulatnak a többség tagjai egyaránt.

Az egyesült ellenzék nagyszerű lakomát rendezett Apponyi tiszteletére a Margitszigeten s azóta is nap-nap után vidám estéket rendeznek a vitarendezőik. De a munkapárt mulatságai is híresek.

Nemrég rákvacsora volt Budán; Szinyey-Merse Félix szállította a szepesi rákot: vagy háromszáz darabot. Nem győzik mesélni, hogy ez milyen sikerült mulatság volt s hogy különösen Héderváry gróf miniszterelnök milyen kedvesen és mennyi szeretetreméltósággal vész részt a többség szórakozásain. Szemelláthatóan roppant megnőtt a miniszterelnök népszerűsége pártjában.

A rákvacsora után a társaság egy része, vagy harmincan (a miniszterelnök nélkül) kirándultak a Jarden nevű kerthelyiségbe s ott a munkapárt egyik tagja, *Dungyverszky* (a bácskai nábob) mindjárt negyven üveg pezsgőt rendelt, majd huszonötével rendelte a pezsgőt. Szóval: parázs mulatságot csaptak s olyan fokra hágott a jókedvük, hogy *Dungyverszky* reggel hat órakor (amikor már rendőri tilalom állja útját a további cigányozásnak és ecécának) meg akarta venni az egész kertet villástul, mindenestül, csak hogy a saját tulajdonában tovább lehessen mulatni.

Ez persze csak tréfa volt, mert hat órakor „véget vetettek a zenének és hazamentek a legények”. De tegnap este ismét rendeztek egy különleges vidám mulatságot. Béreltek egy hajót a Dunán s kirándulást tettek és vacsoráztak egyben. Banda Marci fülbemászó muzsikája mellett.

Olyan nagy volt a társaság, hogy két részre kellett osztani a bandát, de a nótázás az egyik részről áthallatszott a másik részre, a hajó egyik feléről a másikra. Az ellentétes nóták olykor obstrukáltak egymásnak.

A társaságnak abban a részében, a hol a miniszterelnök volt, mondják, *Szinyey Félix* és *Márkus László* danoltak szebbnél-szebb nótákat s a miniszterelnök gyönyörködve hallgatta, füttyűrészve vagy dudolgatva a magyar dalt; s őszinte öröm tükröződött mosolygó arcán.

Éjfél tájban visszatérve a kirándulásból a Duna vonalán, a korzó előtt kórusban énekeltek a munkapárti kortesnótát, az ugynevezett mungót, nem csekély érdeklődést és feltűnést keltve a kései sétálók között:

Magasan leng a munkapárt zászlaja,
Héderváry neve van rá fölírva.
Ez a zászló nem hiteget, nem ámit,
Éljen, éljen Héderváry sokáig.

Ime, így vigad a munkapárt. Még azt sem lehet mondani, hogy a hagyomány szerint sirva vigad. Legközelebb vasárnap a Balatonra terveznek kirándulást, hasonló jókkal kapcsolatban.

Kovácsy Kálmán Kossuth-párti képviselő az egyesült ellenzék tiszteletére rendez ma este lakomát Rákospalotán. *Madarassy-Beck Gyula* báró pedig a munkapártot látja vendégeikül.

Szóval: mindebből nyilvánvaló, hogy most olyan obstrukciós világ van, amelynek jellemző vonása az, hogy — mulat.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Péntek: Páholy, bohózat. *Vendrey* és *Tapolczay*, a Vigszínház tagjainak és *Kardos Andor*, a Magyar Színház tagjainak vendégfellépésével.

Szombat: Végrehajtó ur, bohózat. *Vendrey*, *Tapolczay* és *Kardos Andor* vendégfellépésével.

Vasárnap: Délután *Mozgófényképek*, bohózat. *Vendrey* és *Tapolczay* vendégfellépésével. Este: *Sabinnók elrablása*, vígjáték. *Vendrey* és *Tapolczay* vendégfellépésével.

* **Fedák Sári** bucsufellépte. Négy diadalmas este méltó befejezésésképpen olyan szerepben bucsuzott tőlünk *Fedák*, melyben leginkább érvényesülhetett páratlan temperamentuma. A *Babuska* Rozáliájában olyan bravuros alakítást láttunk tőle, amilyent még az ő szilaj temperamentumától sem vártunk. Polgárral játszott jelenetében szinte felvillanyozta a publikumot, teljesen hatalmába kerítve még a legridegebb nézőt is. A spanyol táncosnő szerepében külső megjelenésében megvesztegetően hódító volt és ha a nadrágszoknya népszerűsítését *Fedákra* bízta volna, ma már ez a viselet volna az uralkodó plánéta. Dicséreteset produkált ma este *Vas Sándor*, aki a hirtelen megbetegedett *Huszár* helyett vezető szerepet vállalt, még pedig köztetszésre, nagy sikerrel. Sok ováció jutott ki *Diósi Nusinak*, *Polgárnak* és *Heltainak*.

H. G.

* **Heltai Jenő** bucsuja. *Heltai Jenő*, az aradi Nemzeti Színház kiváló komikusa, aki rövid itt tartózkodása dacára oly nagy népszerűsége telt szert, pénteken bucsuzik el az aradi közönségtől a Páholy című bohózatban. *Heltai* szeptember hó elsejétől a szegedi színházhoz szerződött. *Heltai* a Páholyban egyik legjobb szerepét fogja játszani. Mint halljuk, a közönség a távozó művészt nagy ovációban fogja részesíteni.

* **A Royal nagy mozgó Aradon.** E hét végén fejezi be az aradi színház a nyári idényt. *Szendrey Mihály* színházigazgató, hogy a közönségnek a nyári hónapokban is szórakozást nyújtson, nagy anyagi áldozatok árán szerződés: kötött az országos hírnevű budapesti *Royal* nagy mozgó-vállalattal, amely augusztus és szeptember havában fogja a színházban előadásait megtartani. A *Royal* nagy mozgó a fővárosi közönség legkeresettebb műintézménye. Műsorában bemutatja a világ legszenzációsabb eseményeit és a legrágább és legválogatottabb képekkel szerepel, amelyek tükröznek és minden rezgéstől mentek.

* **Magyar katonai irodalom.** A honvédelmi miniszter pályázatot hirdet a következő irodalmi feladatok megoldására: 1. Lovas ismeretek a gyalogsági tiszt számára (500 K.) 2. Magyar tisztek zsebkönyve a katonai szolgálatban használatos horvát, tót és román nyelv megtanulására (Egyenként 400 K.) 3. Tisztképző intézményeinknek és a katonatiszti életpályának népszerű ismertetése (300 K.) 4. A lovassport-műszavak magyarosító és fogalom-magyarosító szótára (200 K.) 5. A fegyvereserő békemunkájának jelentősége napjainkban (300 K.) 6. A legényesség által üzhető tornajátékok és szabadtéri sportok részletes leírása, a tanításuknál követendő eljárásra vonatkozó gyakorlati utmutatással (300 K.) A pályadíjon felül még külön közlési tiszteletdíj is jár. Részletes felvilágosítással szolgál „*A Hadsereg*” képes folyóirat szerkesztősége Aradon.

* **Molnár Ferenc** új darabja. *Molnár Ferenc*, az *Ördög* szerzője, egészségének helyreállítására már hónapokkal ezelőtt elutazott Budapestről. Csak igen kevesen tudták, hogy a kitűnő író teljes visszavonultságban él *Judenort*-ban, ahol megviselt idegei számára gyógyulást keres. Mint most értesülünk, *Molnár Ferenc* teljesen meggyógyult, visszatért régi munkahelyére és szorgalmasan dolgozik. Sőt már nagyjából el is készült új, háromfelvonásos színművével, melynek címe eddig nincs megállapítva. *Molnár Ferenc* új darabját a *Vigszínháznak* szánta, ahol, a mennyiben idejére haza tudja küldeni, november végén már színpadra kerül.

* **Umlauf kapitány repülése.** Az *Uránia*-színház nagy utánjárással megszerezte azt a remek mozgófényképet, mely *Umlauf kapitány* szenzációs budapesti repüléséről készült. A kép első részében látjuk az elegáns *Bier* főhadnagyot, amint az érdeklődők nagy udvarától körülveve magyaráz. Aztán jön a bravuros *Umlauf*, sajátos mosolygói köszönetnyilvánításra, aztán személyesen ügyel fel, hogy tízes számú repülőgépet rendben szállítsák a hangárba. Következik a gyönyörű felszállás, mielőtt *Umlauf* gépere száll, hogy *Becsbe* repüljön. A kapitány előttünk veszi fel elegáns uniformisát a pilóta-dresszet, a motortul, sebes forgással működik a motor lapátja, egy üdvözlés és a kapitány gépe pár pillanat múlva diadalmasan lebeg a levegőben. Gyönyörű látvány, mely felejthetetlen impressziót tesz a nézőre. Az *Uránia* büszke lehet rá, hogy ezt a nagyszerű képet bemutathatja az aradi közönségnek. Mint értesülünk, ezt a képet még csak a penteki műsoron adják elő. 175

* **Száguldó automobill, robogó vonat** s a legújabb, merészebb produkciók sem hiányoznak az *Aponó* színház penteki műsorának slager-képéből. Szinte csodalmi való, a *Kolem* amerikai filmgyár milyen apparatussal dolgozik. Már az a körülmény, hogy a filmgyár ki tudta vinni, hogy a mexikói felkelők közé eljusson személyzetével, igazi amerikai élelmesség. A lapok tele vannak a mexikói híradások híreivel s ugyanekkor az élelmes filmgyár azzal a szenzációval lepi meg a világot, hogy a lázadások helyén aktuális tárgy mozgófényképet csinál. A detektívek a vonat indulása előtt megtudják, hogy az egyik kocsiiban hadi felszerelések vannak, amelyeket egy vállalkozó a felkelők kezei

közé akar juttatni. Három detektívnek sikerül is utolsó pillanatban felugrani a vonatra. A szállítmány megakadályozását annak dacára sem sikerül keresztülvinniök, mert a vállalkozó leánya és a szolgálója, akik szintén a vonaton vannak, nesztét veszik a veszedelemnek s a robbogó vonattól elkapcsolják észrevétlenül azt a vaggont, amelyben a felkelők szállítmányai van. Az izgalmas drámán kívül érdekes és teljesen új mozgóképeket mutat be pénteken az Apolló.

Fekete botrány.

— Amerikai köszénpanama. —

Lávirati tudósítás.

Newyork, július 27.

Newyorkból új nagy botrány híre érkezik. A Morgan és Guggenheim féle tőkés csoportnak közös üzletei vannak az amerikai Igéretföldjén, Alaszkában. Van rézbányájuk, hal-konzervgyárak, vasutjuk és hajóvállalatuk, de arra törekedtek, hogy az egész országban mindent a hatalmukba kerítsenek és mindenkit adófizetőjükké tegyenek. Legjobban az fájt nekik, hogy nincsen szénbányájuk, pedig Alaszkában nagy szénterület van, csak hogy az egész az államé. A Morgan-Guggenheim csoport évek óta mesterkedett már, hogy valamiképen szénterülethez jusson s valahogyan rá is tudta venni a kormányt, hogy a terület egy részét kiaknázásra eladja magánembereknek. Az a törvény azonban, amely az eladást megengedte, kikötötte, hogy egy embernek százhatvan holdnál nagyobb területet adni nem szabad.

A törvény életbelépett s megkezdődött az eladás. Megjelenik egy Cunningham nevű ur, aki, mint utóbb kiderült, Morganék ügynöke volt s rábírt harminc embert, hogy vegyenek szénbányát s adják át neki. Így szedett össze 5250 hold területet, a legjobb egész Alaszkában s átadta megbízóinak. A megvásárolt terület értéke 100—150,000,000 dollár.

A csalást senki sem vette észre, csak Pinchot Gifford belügyminiszteri tisztviselő, aki alárendeltje volt Ballinger belügyminiszternek, a tröszt-mágnások készséges szolgálójának, akinek botrányos dolgai nagy föltűnést keltettek annak idején. Pinchot jelentést tett fölfedezéséről La Follette szenátornak s nagy botrány lett a dologból. Bebizonyosodott, hogy Ballinger rendkívül sok szolgálatot tett Morganéknak s hogy állását is Morgannak köszönhette. A kapitalista sajtó eleinte csufolódott Pinchot-val és La Follette-tel, mert nem hitte, hogy a botrány Morganékra nézve kedvezőtlenül végződjék, mikor azonban sorra kiderültek azok a rendkívüli szívessegek, a melyekkel Ballinger Morganéknak kedveskedett, akkor már megszeppentek a kapitalista lapok, Taft elnök tartotta Ballingert, a míg lehetett, a télen azonban kénytelen volt föl-szólítani, hogy mondjon le. Fischer Walter, az új belügyminiszter azonnal hivatalba lépése után megsemmisítette a csalárd uton létrejött vásárt és visszavette Morganéktól a bányákat.

Talán el is felejtették volna már az egész esetet, ha Taft elnök, aki végre szintén csak ember, el nem követ valami hibát, amit ellenfelei nagyon jól kihasználnak ellene s ami miatt esetleg még csak nem is jelölhetik újra. Abbott kisasszony, egy fiatal írónő, aki valamilyen cikkhez anyagot keresett a belügyminisztérium levéltárában, igen érdekes levélkét talált véletlenül s a levelet, mivel Taft elnökről is van benne szó, kiadta. Ez a levél, noha az elnök tisztakezűségében nem lehet kételkedni, mégis okozója lehet politikai tragédiájának. A levél ezt mondja:

Kedves Dick, nemrégben beszéltem az elnökkel a Controller-öböl ügyében. Azt kérdezte, hogy kinek az érdekében járok el s én megbeszélésünkhöz képes így feleltem: a magam érdekében. Ez nem volt neki elég. Elküldtem hozzá Taft Károlyt, hogy mondja meg neki, kit képviselek a valóságban. Az elnök ezután nem tett semmi kifogást a kívánságom ellen. Üdvözlök Dick.

Az a Dick, akinek a levél szól, természetesen Ballinger, aki pedig írta, Ryan Rikárd, a Morgan-Guggenheim-csoport ügynöke. A Controller-öböl, amelyről a levélben szó van, Alaszkának egyik kikötője, amely nagyon alkalmas lett volna, a Morgan-csoport által csa-

lárd módon összevásárolt szénbányák termékének elszállítására. A kikötő megszerzéséért akkor kezdtek szinte kétségbeesett erőlködést kifejteni, amikor már látták, hogy a szénterületet elveszik tőlük. Ugy gondolkodtak, hogyha a közlekedés eszköze az ő kezükben van, akkor idővel mégis kezükbe kerithetik a bányákat is. Ryan a kikötő dolgában Ballingerhez fordult, a jó barátja, Taft Károly segítségével kieszközölte az elnöknek, hogy a kívánt területet megkapják. Tavaly október 28 án írta alá Taft elnök azt a rendeletet a melyben meghagyja, hogy a Controller-öböl-nél levő állami erdőbirtokból 12,800 holdat adjanak el magánosoknak. Ilyen esetben rendszerint publikálják az áruba bocsátást, hogy mindenki jelentkezhesse, a ki vásárolni akar; most eltértek a szokástól. Alig írta alá Taft elnök a rendeletet, Ryan telegráfzott Alaszkába s lefoglalta a kikötő területét.

A belügyminisztériumban természetesen nagy megütközést keltett a Dicktől Dicknek szóló levél közlése s azt mondják, hogy ez a levél sohasem volt a minisztérium irattárában: azzal gyanúsítják Abbott kisasszonyt, hogy ő találta ki a levél tartalmát. A gyanút természetesen igen energikusan visszautasítja a kisasszony. A minisztériumban vizsgálatot indítottak a Controller-öböl eladása dolgában s a vizsgálatot vezető bizottság egész sereg tanút idézett meg, hogy kiderítse az igazságot a botrányos visszaélés dolgában.

Az aradi rendőrség letartóztatta

— „a király vacsorázó társát.”

(Aki Zsolénszky grófot rabolta ki. — Az eszelős tolvaj.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 27.

Titokzatos multu vendége van az aradi rendőrségnek ma délelőtt óta. Egyelőre még nem lehet biztosan megállapítani róla, hogy teljesen örült-e, vagy nagy tökéletességű enyveskéz-e? Legvalószínűbb, hogy mind a kettőből van benne valami.

A Vörös Ökörhöz címzett beszálló vendéglőből jelentették a rendőrségnek, hogy onnan egy falusi gazdálkodó külsejű ember ellopt egy kocsit lovastól és egyéb holmikat. Nem kellett sokáig nyomozni a tolvaj után, a rendőrség reá akadt egyik külvárosi utcában. Előállították a rendőrségre, ahol a mosolygós képű falusi atyafi nagy lelkinyugalommal ismert be mindent, sőt még többet is a mindennél.

Bella Mátyás pécskai gazdálkodónak mondotta magát a Vörös Ökör tolvaja és a hozzá intézett kérdésekre készségesen elmondotta, hogy a vendéglő felszere alatt álló kocsit, lovat bizony ő ellopta, sőt miután a ló nem volt felszerszámozva és a szerszámokat nem találta meg, hamarjában ellopta egy másik lóról a szerszámokat. Végezetül pedig — tekintettel arra, hogy a türethetetlen hőségben könnyen megfázhat a becsületes ember — egy jó meleg subát is elemelt.

Mialatt ezt a vallomását jegyzőkönyvbe foglalták, Bella Mátyás egy nagyot és laposat hunyorított a szemével s azután így szólt:

— Semmi se ez megkövetem, ez a kis lólopás. Hitvány ló és koci. De hát most nem akadt más elem. Pedig nem szeretek ilyen apróságokkal vesződni. Nagyobb munkákkal próbálkoztam meg én már becsüleltem.

S amikor Berecz Ferenc ügyeletes rendőrkapitány nagyon érdeklődött, hogy mik volna azok a nagyobb munkák, Bella nemcsak készségesen, hanem egyenesen dicsőkedve vallotta:

— Hát bizony az úgy volt, hogy valami két esztendő előtt betörttem a csongrádi katólikus templomba. Nagy dolog volt, de megérte a fáradságot: csak egyetlenegy nagy perselyt

feszítettem föl, hanem abban kerek 50—100 koronát találtam. Aztán tavaly is csináltam eféle érvágást. Talán tetszenek ismerni Zsolénszky Róbert grófot? Igen? No vele volt egy kis ügyem. Jött az országuton, persze kosiban, de én sem voltam rest, elébe ugrottam és nem engedtem addig tovább, amíg elő nem adta a bugyellárisát. Hát hetvenezer korona volt benne.

Amíg a rendőrök álmélkodva hallgatták a szapora beszédet a soha meg nem történt templom feltörésről, országúti rablásról kezdtek gyanakodni, hogy talán nem is épelméjű Bella, azalatt Mátyás mester újabb szenzációs kijelentésekkel kábitotta el a hőségtől amugy is szédülő hallgatóit:

— Ne is nézzenek engem aféle közönséges embernek — mondotta. — Ugy nézzenek rám, hogy ma négy hete is ő felségével a királylyal vacsoráztam. Ugy ám. Elpozaraztunk nagy barátsággal és egyszerre csak elfogyott az üvegből a bor. A király el is küldte a cselédjét: hozzon vagy tíz literrel abból a jobbikból, de nem adtak neki.

Most már tisztában voltak vele, hogy Bella vagy eszelős, vagy szimulálja az elmebajt. Érdeklődtek Pécskán Bella után és azt a felvilágosítást kapták, hogy Pécskán már évek óta eszelős embernek ismerik Bella Mátyást. Az aradi rendőrségen azonban azt hiszik, hogy Bella bolondságaiban több a tudatos szimulálás, aminek segítségével a ravasz tolvaj a büntetés elől akar menekülni. Elmeállapotát mindenesetre megfigyelik, egyelőre pedig előzetes letartóztatásba helyezték. Megmotoszásánál 100 koronát találtak nála, amiről azt a felvilágosítást adta, hogy tíz disznót adott el 260 koronáért és ebből a pénzből 160 koronát elivott.

VÁROS ÉS MEGYE.

A kulturpalota építése. Az építészeti bizottság ma délután Lócs Rezső tanácsnok vezetésével megszemlélte a kulturpalota építkezéseit. Mindent rendben talált és megállapította, hogy a mi késés van, ennek az az oka, hogy a kőfaragó nem készült el időre a lábazat kövekkel. A bizottság Kotsis Lajos vállalkozóval együtt a következőkép állapította meg az egyes épületrészek elkészültének terminusát: a jobb szárny szeptember 2 ikára, a balszárny október 4-ikére, a kupola egyene október 9 ikére, a teljes kupola október 28 ikára készítenendő el.

Az autobus felévi mérlege. Az autobus felügyelő-bizottsága ma délután ülést tartott, amelyen Szathmáry Károly gépüzem-igazgató tett jelentést az autobus-üzem felévi eredményéről. A forgalmi adatokat már ismertettük, a mérleg pénzügyi adatai pedig a következők: bevétel 108,463 korona, kiadás 88,266 korona, tiszta jövedelem mintegy 20,000 korona, amelyből 10,000 koronát gépkopas, adósságok fejében leirtak.

SPORT.

+ Football mérkőzés. Érdekes látványosságban lesz része f. no 30-an az aradi sport-szerető közönségnek, mert az „Aradi Testgyakorlók Köre” az ugyanoly erősségű „Piskii Vasutas Sport Klubbal” mérkőzik az „Aradi Athletikai Klub” Török Gábor-utcai sporttelepén. A Testgyakorlók csapata, mely most teljesen új összeállítással veszi fel a küzdelmet, méltó ellenfele lesz a „Piskii Vasutas Klubnak”. A mérkőzés délután 1/2 5 órakor veszi kezdetét. Belépő-díj: Páholy 6 korona, tribün ülőhely 1 kor., tribün állóhely 60 fillér, diákjegy 20 fillér.

HIREK.

Új adóhivatalok a vármegyében.

— *Allampénztár Pécskán és Borosjenőn.* —— *Az Aradi Közlöny tudósítójától.* —

Arad, július 27.

A megye több községének régi óhaja teljesül most a pénzügyminiszter legújabb intézkedése folytán. A pénzügyminiszter ugyanis ma arról értesítette az aradi pénzügyigazgatóságot, hogy a megyében két új adóhivatalt létesít, még pedig Pécskán és Borosjenőn.

Aradmegyében ezidő szerint öt adóhivatal van, ezek azonban oly rosszul vannak elosztva, hogy különösen Pécska és Borosjenő, továbbá a két község környékén fekvő kisebb falvak lakosságának nagy idővesztéssel járó hosszú utat kellett megtennie, hogy a legközelebbi adóhivatalban adófizetési kötelességének eleget tehessen. Ezért kívánta a két község lakossága már hosszabb idő óta, hogy új adóhivatalt állítsanak fel s kérésüket az aradi pénzügyigazgatóság is pártolta.

A pénzügyminiszter leirata szerint a borosjenői adóhivatal 1912. január 1-én kezdi meg működését, a pécskai pedig az 1912. év folyamán, előre meg nem határozott időben. A miniszteri leirat ezt az intézkedést azzal indokolja meg, hogy az öt megyei adóhivatal tisztviselői képtelenek voltak eddig a rendkívül sok munkát elvégezni s az új adóhivatalok felállítása annyi is a lakosok régi jogos kívánsága.

Az új adóhivatalok felállítása több új állás rendszeresítését teszi szükségessé. Valószínűleg 10–12 tisztviselőt fognak a két adóhivatalnál alkalmazni.

A pécskai állampénztár a pécskai járást, a borosjenői a borosjenői járást fogja előreláthatólag működési körébe felölelni. Eziránt javaslatételre a miniszter a megyei közigazgatási bizottságot hívta fel.

A tisztviselők egy részét a pécskai hivatalhoz aradi, a borosjenőihez a világosi és butyri állampénztár szolgáltatta.

— *A pápa egészsége.* Rómából jelentik: A pápa egészen jól van s holnap vagy holnapután újra kihallgatásokat ad.

— *Tiszi Lajos temetése.* Az aradi felsőtemető halottasházából ma délután 1/2 órakor helyezték örök nyugalomra az aradi ujságírók asszisztentját, a 77 éves korában elhunyt Tiszi Lajost. A veterán ujságíró a halottas ház előtt ravatalozták fel a temetési szertartás előtt, a melyet Frint Lajos református lelkész végzett. A temetésen megjelent gyászoló közönség sorában az elhunyt közvetlen rokonságán kívül jelen volt Száthmáry Gyula nyugalmazott alispán, Institoris Kálmán nyugalmazott polgármester, Kádas Kálmán főjegyző. A három aradi napilap szerkesztőségi tagjai csaknem teljes számban vettek részt a gyászszertartáson és megjelent az aradi 48-as honvédek küldöttsége is gyászfátyolos nemzetiszínű zászlóval az elhunyt bajtárs sírjánál. A koszorúval borított koporsónál Frint Lajos lelkész mondott beszédet és megindító szavakkal emlékezett meg Tiszi Lajos tevékeny és fáradhatatlan életéről, színészi és ujságírói működésének kulturális jelentőségéről és maradandó hatásáról. A gyászbeszédet ima követte, azután pedig ki néhány nappal előbb elhunyt feleségének friss sírhalma mellett ásott sírba helyezték Tiszi Lajos hamvait, amelyek fölött Frint lelkész mondott még rövid imát.

— *Az ausztriai huszdrágaság.* Bécsből jelentik: A képviselőház ma folytatta a huszdrágaságra vonatkozó indítványok tárgyalását. Hrasky képviselő volt az első felszólaló. Hrasky rámuta-

tott az értékesítés nehézségeire, a melyeken azonban segíteni lehetett volna. Ezekhez most járulnak Magyarország kompenzációs igényei. Most tehát egyik legelső kötelessége az osztrák kormányának, hogy Magyarországnak ez igényei ellen, a melyek számára a törvényben semmi alap sincs, valamit tegyen és a mi szükségleteinket figyelembe vegye. Rámutat a cseh és német molnárok gyűlésére, melyek energikusan állást foglaltak Magyarország kompenzációs igényei ellen. Wiedmann báró földművelésügyi miniszter kifejtette, hogy a legkülönbözőbb rétegeket mélyen érintő drágasági kérdésben hathatós és tartós javulást főleg az egész mezőgazdasági termelés és az értékesítési piac szervezésétől vár, míg a tengerentúli országoktól való hűstehozatalt csak átmeneti szükségintézkedésnek tartja. A huszdrágást illetően a miniszter a racionális állattenyésztést tartja a legfontosabb földadatnak.

— *Rojalisták és republikánusok harca.* Lisszabonból jelentik: A Ragoa közelében lévő Lobrigóban tegnap véres összekocmánás volt rojalisták és republikánusok között. Kosztát, a republikánusok vezérét hátulról orozva agyonszúrták. Holtteste körül elkezdett harc folyt, a melyben mind a két párt revolvert és tört használt. A rémületet még jobban fokozta az asszonyok és gyermekek jajgatása. A csapatok csak nehezen tudták a rendet helyreállítani. Négyen meghaltak, tizennégyen súlyosan és harmincan könnyebben sérültek meg. A rendőrök száz embert letartóztattak.

— *Vámmentesség az aradi hidakon.* A vas-hidak megnyitásával igen sokan kértek vámmentességet. Így több államvasuti altiszt és postai alkalmazott. A tanács ezeket a kérelmeket mind elutasította, mert felfogása szerint ezek nem állami tisztviselők, akiknek a törvény vámmentességet biztosít. Az elutasítottak panaszal éltek a közigazgatási bírósághoz, mely ma érkezett ítéletében kimondotta, hogy az összes vasuti és postai alkalmazottak az 1900. évi VII. törvények értelmében községi és utadó, valamint vámmentességet élveznek.

— *Tolna nem üdvözli Apponyit.* Szekszárdról jelentik: Tolna vármegye tegnapi közgyűlése a somogyi körlevélen, amely felhívja a törvényhatóságokat, hogy Apponyi Albert gróf országgyűlési képviselőt amerikai útja alkalmából üdvözöljék, egyhanguan napirendre tért.

— *Kecskemét vesztése.* Kecskemétről jelentik: A lakosság még mindig nem nyugodott meg teljesen. Bár vasárnap óta a földalatti moraj megszűnt és rengés sem volt érezhető még sem mernek éjszakán át a falak közt maradni, mert nem tartják biztosnak még a legjobb állapotban lévő házat sem. A 8. huszárezred itt állomásozó osztálya Ceglédre ment és ott marad, míg a kecskeméti kaszárnyát rendezik. A tanács sürgősen intézkedett, hogy a mérnöki hivatal szakemberekkel kiegészítessék, mert életbiztonság kérdése ugy a javítási munkálatok ellenőrzése, valamint a még mindig jelentkező beomlás veszedelmének elhárítása. Az utász század most három csoportban dolgozik a városi székházon, a templomokon és a város magásépületein. A városházán még ma is biztonsági munkát végeznek. A katasztrófa utáni napokban maga Lechner Ödön, az épület tervezője, 50–60.000 koronára becsülte a kárt, ma pedig már több mint fél millió koronára tehető. Veszedelmesen áll a szőnyegszövő intézet, a siketnémák s vakok intézetének épülete. Elsorolhatatlan és elképzelhetetlen, a mi még ezután történhetik a házakkal. A főkapitány a kocsmákban, vendéglőkben és kávéházakban záróórát rendelt el éjjeli 12 órától reggel 6 óráig. Kecskeméten a mai napig

soha sem volt még záróóra egy pillanatra sem, a lakosság nyugalma azonban föltétlenül megköveteli ezt az intézkedést. A szárazság miatt a drágaság már is nagyon érezhető. A kárvalottak javára újabb adakoztak Temesvár városa 1000 koronát, Széchenyi István gróf 500 koronát, Baja város 200 koronát s a Humanitás egyesület 50 koronát.

— *A Kovald-gyári robbanás.* Budapestről jelentik: A Kovald-gyári robbanás dolgában most a rendőrségen folytatják a vizsgálatot, a hol Dóra Sándor dr. fogalmazó hallgatja ki azokat, a kik felvilágosítást adhatnak a súlyos szerencsétlenségre vonatkozóan. Ma Ambrus Ferenc vegytisztítót hallgatták ki, a ki rendkívül terhelően vallott. Elmondta, hogy valóban nyílt száju csövön át folyik a benzín a szennyveszéllyel együtt a harmadik emeletről a földszintre és ott nyitott kádokban fogják föl, innét vezetik le a esatornába. A benzingázok így állandóan párologhatnak és a veszedelem ott állandóan környékezte a munkásokat, a kik a szigorú tilalom ellenére mindig dohányoztak és dohányoznak. Ugyancsak holnapra idézte be a rendőrség Kovald Emil dr.-t. a gyár tulajdonosát és fiát, továbbá Mózesi művezetőt és Mihályi Ede vegytisztítót kihallgatás végett.

— *Új cigánytelep.* Ismeretes, hogy a városi tanács határozatából a ségai cigánytelepen új házra építési engedély nem adható, mert a törvényhatóság megakarja a munkás telep közé ékelni cigánysort szüntetni és a teleptől kissé távolabbra jelölt ki a cigányok részére telkeket. Ma már két téglavető jelentkezett a gáji kapitányságon újabb telkekért és minthogy a miniszter engedélyével névszerinti szavazás nélkül engedhetők át ezek a telkek, a tanács a maga hatáskörében fogja azokat a kérelmezőknek eladni.

— *Házvétel.* Hírt adtunk arról, hogy az a nagyváradi konzorcium, mely már több aradi házat megvett, többek között Lusztig Armin és Vajda István dr. tulajdonát képező a Petőfi- és Vörösmarty-utcák sarkán álló házra is alkudott. Mint értesülünk, a vétel most létrejött. A nagyváradiak 220000 koronáért vették meg a házat, mely ez év november elsején megy át birtokukba. A szerződés szerint a vevők elvesztik a foglalóul adott 10.000 koronát, ha a teljes vételárát ezidőpontig le nem fizetik.

— *Pápai kastélyból orfeum.* Párisból táviratozzák: Az avignoni városi tanács a történelmi nevezetességű pápai kastélyt évi kétezer frankért bérbe adta egy varieté-tulajdonosának.

— *Tűz a bécsi északi pályaudvaron.* Bécsből táviratozzák: Este 8 órakor kigyuladt az északi pályaudvaron levő nagy faraktár. A tűz oly erővel pusztult, hogy a tűzoltók megfeszített munkája dacára is reggelig fog égni. A rendőrség megállapította, hogy a tüzet gyújtogatás okozta és a gyújtogató egy elbocsátott vasúti rapidijás. A rendőrség a rapidijást letartóztatta.

— *Tömeges balál a Marosban.* Nagyikindáról jelentik: Rövid idő alatt a nagyikindai ügyészség kerületébe tartozó vidéken 14 ember, gyermek lett a fürdés áldozata. Egy hét alatt jelentették be a szokatlan számot és ez tegnap délután kettővel ismét szaporodott. Kiszomborban Pál Illés 23 éves fiatalember fürdés közben a Marosba fullt, Nagyszentpéteren pedig Kurt Miklós révész meztelen férfinullát fogott ki a Marosból. A parton összecsozdult nép közül Czoczin Márk varjasi földesgazda János fiára ismert a már ozlásnak indult holttestben. Fia néhány nap előtt a lovakat fürdőtötte a Marosban, a lovak hazamentek, de a fia azóta eltűnt.

— Frank Boriska a házasságáról. Hirt adtunk nemrégiben arról az érdekes eljegyzésről, amely gróf Károlyi Georgina, Károlyi György gróf és Frank Boriska leánya és Kolowrat Norbert gróf között történt. Ezzel kapcsolatban mi is föllevenítettük Frank Boriska házassági regényét, amelyről most 6 maga nyilatkozik érdekesen egy újsághoz írt levelében.

— Nem igaz, — írja a grófné, — hogy én Károlyi György gróf elvált felesége vagyok, hanem igenis törvényes hitvese vagyok, akit a nagykarolyi gróf Károlyi Györgyné cím megillet. Az sem igaz, hogy én barátinője voltam az uramnak. A világon senki sem tudja ezt bebizonyítani, épen azért utaztam Amerikába, hogy ott férjhez menjek az uramhoz; ha a barátinője lettem volna, akkor a célját házasság nélkül is elérhette volna. De erről szó sem volt és ha én a színháznál is voltam, mégis ép olyan jó és tisztességes nevelést kaptam, mint akármelyik leány a legmagasabb körből. Férjem és én a lagtisztább, minden erotikus motivumtól távol álló szerelemből léptünk házasságra. Az sem igaz, hogy én zsidó származású vagyok. Családom minden tagjai római katolikus vallású volt, amit úgy őseimnek, mint a magam keresztlevelével igazolhatok. Ha zsidó származású lennék, akkor sem tagadnám el.

— A kolera. Dancigból jelentik: Kelet-Poroszországban hirtelen föllépett a kolera. Marienburgban két asszony betegedett meg s ezenkívül még három ember van megfigyelés alatt. — Konstantinápolyból táviratozzák, hogy a már jelentett nyolc koleraeseten kívül még kilenc koleraeset fordult elő. — Üszkübből jelentik: Az Ipekben föllépett kolera miatt a Verizovicból és Mitrovicából érkező utasokat öt napig vesztegárban tartják. Eddig összesen huszonheten betegedtek meg kolerában.

— Egy huszárcapitány hőstette. Alvincről írják: Csaknem végzetes automobilszerencsétlenség történt az országuton Alvinc és Szászsebes között. A szerencsétlenséget Czako szászsebesi huszárcapitány, az automobil vezetője háritotta el, a ki a saját élete kockáztatásával megmentette egy urinő életét. Szászsebesről kocsin volt hazatérőben Szóts Mária urinő, a mikor az országuton egy automobil közeledett feléje, a melynek vezetője Czako szászsebesi huszárcapitány, a mikor a kocsí közelébe ért, kürtjével jelt adott a kocsinak, hogy térjen ki. A kocsiban ülő urinő azt hitte, hogy az automobilnak a fékje elromlott és rémületében kinyugrott a kocsiból, de olyan szerencsétlenül, hogy ájultan terült el az országuton. A kocsis észre sem vette utasának szerencsétlenségét és kitért az automobil utjából. A huszárcapitány az utolsó pillanatban vette észre az automobil utjában fekvő urinőt s egy merész elhatározással gépkocsiját a mély utszéll árokba vezette. Az automobil darabokra törött, de a benne ülő huszárcapitány és szolgálójának csodálatosképpen kisebb horzsolásokon kívül egyéb bajuk nem történt. Az automobil utasai azután a kocsijába fektették a még mindig eszméletlen urinőt és a lakására szállították. Szóts Mária bal karján és a bal lábán szenvedett súlyos sérüléseket. A gépkocsit darabokban szállították szekéren Szászsebesre.

— A szerencsétlen család. Hódmezővásárhelyről jelentik: A Kovald-gyári robbanás egyik áldozatának, Vida Lajosnak atyja, ki Vásárhelyen ácsmester, megbízást adott egy ügyvédnek, hogy a gyár ellen kártérítési pert indítson 30,000 korona erejéig. A Vida család felett, mint jelentik, mintha végzet lebegne. A Kovald-gyárban most szerencsétlenül járt egyik öcsese felakasztotta magát, gyönyörű hugát, a

fiatal Máriát pedig pár év előtt rettenetesen megcsönkítve, holtan találták a szegedi vasut melletti nádasban. A gyilkossággal annak idején az öreg Vidát gyanúsították, de máig sem tudódott ki, hogy ki volt a gyilkos. Egy másik öcsese egy alkalommal revolverből édes anyjára lőtt, a kit súlyosan megsebesített.

— Színésznők életveszedelemében. Bajáról jelentik: Krémer Sándor erősen megfogyott társulata Baján esténként játszik és nappal azal szórakozik, hogy a Sugovicában fürdik. Ez a szórakozás majdnem komoly veszedelem elé állította Krémerék műsorát, mert a fürdés kis híjja, hogy az életébe nem került egyik színésznőnek. Tordai Etel a lányával: Palma Tusival ment le fürödni a Sugovicára. Fürdés közben a kis Palma Tussi e mélységbe került s az elmerülés veszedelme fenyegette. Az anya látva lánya veszedelmét, utána kapott. De mert ő maga sem tud uszni, elvesztette az egyensúlyt és ő is beleesett a mély vízbe. A két-uszni nem tudó nő ott fuldoklott és halálküzdelmüket a tulsó partról tehetetlenül nézték. Tordaiék szerencsésjére azonban a Sugovicában fürdött Szalma Sándor is, aki meglátva a két színésznő veszedelmes helyzetét, utánuk uszott és mindkettőjüket sikerült kimenteni. A veszedelemben jutott színésznőknek egy kis ijedségen és a sok viziváson kívül egyéb bajuk nem történt. A bátor életmentőt megéljenezte a publikum.

— A visszakért jeggyűrű miatt Egy csinos, tizennyolcesztendő leányt szállítottak ma a mentők a kórházba. Két nap alatt kétszer követett el öngyilkossági kísérletet, tegnap és ma. Lugkőldatot ivott, de első ízben sikerült még idejében a méregpotharat kezéből kiűtni. Ma azonban jókora adagot vett be a méregből és kórházba kellett szállítani. Cotilla Ilonának hívják az elkeseredett leányt, aki azért akart megválni fiatal életétől mert a vőlegénye visszakérte a jeggyűrűt. A vőlegény, aki pékségéd, eléggé furfangos módját találta ki, mint kerítse hatalmába a házasság aranyláncát jelző gyűrűt. Rongyos cipőben jelent meg a menyasszonyánál és lefestve nyomorát arra kérte, kölcsönözze oda a gyűrűt, hogy zálogba csaphassa és cipőt vehessen az árán. A menyasszony szíve megese a szegény vőlegényén és lehuzta újjáról a gyűrűt, hogy segítsen vele szerelmesén. Csak hogy ennek esze ágában sem volt a cipő vásár. Másnap egy levélben azt írta, hogy megszűnt a párti. A gyűrű árát valószínűleg elitta bánatában. De nem úgy ivott, mint a kétségbeesett leány, aki méregbe fojtotta bánatát. A vőlegények nem szoktak lugkőldatot inni.

— A hamiskártyás. Lapunk egyik minapi számában, amelyben Gosszmann Endre hamiskártyás viselt dolgaival foglalkoztunk: Groszmannnak a rendőrségen tett vallomása alapján azt írtuk, hogy az ittebei hősnak, Kiss Ernőnek rokona. Most megbízható és hitelt érdemlő forrásból arról értesítik lapunkat, hogy Groszmannnak az előkelő rokonságra vonatkozó kijelentései valótlanok. Groszmann Endre atyja Groszmann Kálmán (nem volt rokonságban a Kiss családdal, hanem annak szentgyörgyi uradalmán mint iaspektor volt alkalmazva. Groszmann anyja pedig egy csőszteleki korosmárosnak volt a leánya és szintén nem rokona a Kiss családnak.

— Birokverseny a cirkuszban. A múlt estén eredménytelenül végződött mérkőzést ma este döntötték el, amidőn Van Fan Zsiu ellenfelét Step1 Mangot a mérkőzés 17-ik percében legyőzte. A részletes eredmény a következő: I. pár. Hans Cavan—Tipold Izidor, győzött Hans Cavan. II. pár:

Nagy Károly Vilmos—Alfredó Paganini, győzött Nagy Károly Vilmos. III. pár. Van Fan Zsiu—Step1 Mang, győzött Van Fan Zsiu. A mindinkább érdekesebb mérkőzések esténkiut folytatódnak.

— Aki döghust árul. Debrecenből táviratozzák. A rendőrséget névtelen levélben értesítették, hogy Bőszörményi Mihály sertéske-reskedő elhullott állatok husával kereskedik. Megindították a vizsgálatot, mely kiderítette, hogy Bőszörményi csakugyan döghust adott el a henteseknek, akik a hust föl is dolgozták, de forgalomba még nem hozhatták, mert a rendőrség a belőle készült hentesárut még idejében elkobozta. Bőszörményi ügyében az ítéletet szombaton hirdetik ki.

— Tűz. Sopronból jelentik: Repcesarudon tegnap tűz ütött ki, amelynek esakhamar tizenkét ház és számos melléképület áldozatul esett. A tüzet csak hosszas küzdelem után lokalizálták.

— Toll Jancsi a Központi kávéházban tegnap kezdte meg néhány napig tartó hangversenyét. A szellős, nyitott kávéház és terraco előkelő közönsége zajos ovációban részesítette az ország legjobb csellósolistáját. Ma pénteken ugyancsak a kávéházban ismétli meg Toll jól sikerült hangversenyét. 3314

— Franczia líkőrök legbiztosabb készítőire. — házilag — a líkőrazoma 1 üveg 40 fillér. Vojtak és Welsznál. 4561

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (6jél-nappal)	— — —	367
Szerkesztőség (csak 6jél használható mel-lékállomás)	— — — — —	151
Kiadóhivatal és hirdetésel osztály	— — —	161
Nyomda	— — — — —	151

TARKASÁGOK.

(A kártya.) Egyik olvasónk írja: „A leküzdhető kártyaszzenvedély” című tréfás cikkük két Aradon történt esetet idéz fel emlékezetemben.

Egy vig társaságban szóba került a kártyázás és a társaság egyik tagja azt vitatta, hogy a kártyázás nem szenvedély, amit az is bizonyít, hogy a kártyázást egyszerűen félbe lehet hagyni, anélkül, hogy hiányát érezné és ő — az illető a nemrég elhalt Sz. A. kereskedő, kinek Aradon és Battonyán volt üzlete, volt — hajlandó ezt bizonyítani azzal, hogy egy évig nem fog kártyázni, noha eddig mindennap alsózott...

— Helyes, mondotta a házigazda, dr. T. P. az azóta szintén elhunyt aradi ügyvéd, — ha te egy évig nem kártyázol, én jótékonycélra adok 500 frt.-ot, de te ahányszor az év letelte előtt játszani fogsz, annyi 10 forintot fogsz jótékonycélra adni.

A társaság nagy nevetése között kötötték meg a fogadást s mintán dr. T. P. akkor már évek óta nem hagyta el lakását, a társaság többi tagja vállalta az ellenőrzést.

Körülbelül két hónap telt el, mikor a póstász egy 20 koronás utalványt kézbesít dr. T. P.-nek, melynek szelvényén a következő sorok állottak: „Battonyán megszegtem a fogadást, az összeget fordítsd jótékonycélra. Sz. A.”

Néhány nap mulva jött a következő 20 koronás utalvány s ettől kezdve két hónapig minden nap pontosan fizette Sz. A. a 20 koronákat, míg kérésére dr. T. P. fogadása alól fel nem mentette.

A másik esett alig egy év előtt az Aradi Lloydban történt...

V. I. dr. aradi ügyvéd hazárdjátékban nagyobb összeget veszített és ő, aki eddig csak arról volt nevezetes, hogy mindennap másnak a kalapjában ment haza a Lloydból, ama kijelentésével keltett közfelfűtést, hogy „soha többé hazárdjátékot nem játszom. Aki még egyszer lát játszani, az inzultálhat”.

Másnap a szokott időben beállit a Lloydba, egy darabig izgatottan jár föl és alá, majd hirtelen leül a rendes helyére azzal, hogy ő is játszik.

A partnerei felkiáltanak:

— De ügyvéd ur talán csak nem fog játszani, hisz tegnap...

Mire V. I. dr. idegesen közbevágot: Hiszen nem is a magam pénzén játszom, hanem az Iván fiamén.

És azóta mindennap hűségesen játszik, csak akkor nem — ha nincs parthie.

(A hűség.) A napokban beállitott egyik főszolgabírói hivatalba egy szemrevaló, 20—21 évesnek látszó paraszt menyecske a három gyermekével és panaszt emelt a férje ellen, hogy az minden keresetét elissza s a családjáról nem gondoskodik semmit, pedig ő olyan hű a férjéhez és olyan takarékos, hogy párját kellene keresni.

A hivatalba végig hallgatják a panaszt és megvizsgálják, hogy az ügyét majd megvizsgálják, csak menjen most haza.

Feltűnt azonban, hogy a három gyermek egy csöppet sem hasonlít egymásra. Az egyik tisztviselő tréfásan meg is kérdi;

— Mondja csak asszonyom, mi lehet az oka annak, hogy maga első szavaiban a hűséget annyira hangoztatta s ennek dacára a gyermekek egy csöppet sem hasonlítanak egymásra.

Szemérmesen felelte az asszony.

— Hát kérem ennek is megvan az oka. Én már két embertől elváltam, ez most a harmadik férjem és mindegyiktől van egy-egy gyermek. Minden gyerek az apjára hasonlít.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

V. P. Sikerült. Máskor is kérjük, minél gyakrabban. Hiszen ön majdnem olyan jól forgatja a tollat, mint — a kártyát.

Tubi. Rossz.

P. V. Valamelyik ünnepi számunkban közöljük.

Győzött? Nem. Határozottan: nem.

D. L. Sajnálattalunkra nem használható.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Budapest, július 27

Amerika ¼-el magasabb. Kínálát, vételkedv korlátolt, 10 ezer mm. 10 fillérrel drágább.

Arak 50 kilogrammonként számlálva.

Áru	Ujell	2 órai
Buza 1911. októberre	10.95—10.98	10.92—10.93
Buza 1912. áprilisi	11.19—11.20	11.16—11.17
Rozs 1911. októberre	8.96—8.97	8.93—8.94
Tengeri 1911. augusz.	7.52—7.53	7.48—7.50
Tengeri 1912. május	7.19—7.20	7.23—7.23
Zab 1911. októberre	8.00—8.01	8.01—8.02

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

Július 27.

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₀	111.90
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₀	91.10
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	80.20
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₀	92.—
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	94.—
Magyar nyereménysorsjegy kölesön	220.—
Tiszasszab. és szegedi sorsjegy kölesön	155.—
Oszták járadék papirban	92.20
Oszták járadék ezüstbe	95.90
Oszták járadék aranyban	116.50
Oszták koronajárdék 4 ⁰ / ₀	92.10
1880. évi osztrák államsorsjegy	157.—
Oszták-magyar bankrészevény	19.50
Magyar hitelbank-részevény	882.25
Oszták hitelintézeti részevény	657.—
Osztr.-magy.-államvasuti részevény	746.50
20 frankos arany (Napoleondor)	19.01
Német birodalmi márka	117.25
London vista	239.95
Páris vista	95.—
20 márkás arany	28.49

A Temesvári Lloyd-Társulat.

származásának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Arak 50 kilogrammonkénti korona értékben.)

1911. Jul. 27.

Buzs (szekvány-minőség):	
75 kilogrammos	9.90—10.00
76	10.00—10.10
77	10.10—10.20
78	10.20—10.30

Buzs (Temesvári keresk. ár):	
75 kilogrammos	9.90—9.95
Rozs	7.90—8.00
Arpa	7.40—7.50
Zab	8.20—8.30
Tengeri	7.20—7.25

Kőbányai sertéspiac.

— Jul 27. —

Július 26. Magyar elsőrendű: Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 150—152 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 154—156 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 164—168 fillérig.

Sertéselészám: 1911. évi július hó 24. napján volt készlet 27941 drb. — 1911. július hó 25-én felhajtott 64 drb. — 1911. július 25-én elszállított 171 drb. — 1911. július 26. napjára maradt készletben 27834 drb.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NYÁRI SZINHÁZ.

Aradon, 1911. július 28-án pénteken

Vendrey Ferenc, Tapolczay Dezső, Kardos Andor felléptével és Heltai Jenő bucsufellépésével:

A páholy.

SZEMÉLYEK:

Lipóczy Klári, felesége	Vendrey F. Benkóné.	Csiz Pepi Dinszky	Kardos. Heltai J.
Lili, leányuk	Vengrey V.	Paludán	Várnay Jenő.
Kéri Annuska	Harmath J.	Paludánné	Follinuszé E.
Hidas Bálint	Tapolczai D.	Földes Dénes	Keszler E.
Eva, felesége	Zalay M.	Borbála	Lászi E.

Kezdete este 8 órakor.

URANIA

mezőfőnykép színház.

(Bérs Simonov-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma, pénteken 1911. július 28.

1. Japán ünnepségek. Természet után. — 2. A hódítás. Művészet. Vigjáték. — 3. A zongoratanárnő. Dráma. — 4. Növények élete. Tudományos életkép. — 5. Izabella. Jóság. Dráma. — 6. Christ'han házassági ajánlatot kap. Bohózat — 7. Asszonyi szerény. Dráma. — 8. Mörk mint tolvaj. Bohózat. — 9. A Bécs-Budapesti repülőverseny.

Előadások é. u. 6 órától kezdve este 11 óráig.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 50 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

Utolsó előadás este 11 óráig.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrássy-térl új Lloyd-palotában.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma, pénteken 1911. július 28-án:

1. Utazás az északi jegestengeren. Természet után. — 2. Nászutazás. Nevettető. — 3. A vízözön. Bibliai dráma. — 4. A szent Brahma országában. Természet után. — 5. Vasuti szerencsétlenség. Dráma. — 6. New-York mu'atóhelyei. Látványos. — 7. Mexikói felkelés. Dráma. — 8. Lamke barátunk kertje!! Kacagató.

Előadások délután 6 órától.

Helyárak: Páholy ülésenként 1 kor. Zártsték 1 kor. I-50 hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

A hölgyek kéretnek a nézőtérien kalap nélkül megjelenni

Műsort ingyen kapni a jegyszédőknél. Saját zenekar.

NYILTTÉR.*

Világhírű amerikai és angol

sandalcipők

óriási választékban, előnyös gyári áron árusít, csak

Kutányi J.

Arad, Vörösmarthy-utca 1. Telefon 335.

Használt

Ólom

megvételre kerestetik

Elutazás előtt
 óvja meg ruháit
Moly-kár ellen
 az éveken át kipróbált és egyetlen biztos hatáshú
„RADICAL“
 molyirtó porral, kapható —.30, —.50 és 1 koronás dobozokban
 .: kizárólag .:
HANZU NESTOR
 Vöröskereszt Drogeria
 Arad, Weitzer-János-u. 2.

Évente sok pénzt takarít meg, ha Drogeria szükségletét állandóan fenti cégnél szerzi be. — Gyógyárak, kötszerek, háztartási cikkek, illatszerek, valódi és saját gyártmányú kölni-vizek, finom szappanok, arc-cremek, szájvizek, fogpaszták. — Nagy választék fésűk, hajtűk és hajkefékben

Maidt és Schrod

angol uri divat és fehérnemű különlegességek üzlete

Arad, Andrássy-tér 17.

(Reinhardt-ház)

Ajánljuk dusan felcsorolt árakkalunkat, hol a legdivatosabb átmeneti könnyű angol baltókat 40 koronától, valódi paama kalapok 11 koronától, eső gummi kabátok 30 koronától, la. Fehér és szines ingek 3.50 koronától stb. kapható nagy választékban.

Szélid kiszolgálás! Városi és megyei telefon 785.

9381—1911. ad. szám.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy az 1911 évre elkészített tőkekamat és járadékadó és az ezutánjáró ált. jöv. pótdadó kivítési lajstrom f. évi július hó 26-tól a város adóügyi osztályánál 8 napi közszemlére van van kitéve.

Erről az adóköteleseket azzal értesítjük, hogy netáni felszólalásait és pedig:

a) azon adózók, kik az illető kivítési lajstromban tárgyalt adó-nemmel már a múlt évben voltak megrov, a lajstrom kitételének napját.

b) azon adózók, kik a kivítési lajstromban megállapított adóval a kivetes évében első ízben rovatnak meg, adótartozásukat az adókönyvecskében történt bejegykövető 15 nap alatt a kir. pénzügyigazgatóságnál előterjeszthetik.

Arad. 1911. július hó 23-án.

A városi adóhivatal.

Még csak 3 napig!

Ma nagy döntő mérkőzés végkimerülésig Van Fan Zsiu kinal óriás és Hans Kavap világhírű bajnok között.

Circus

Variete Killiany

a Béla-téren.

Ma, pénteken július 28-án nagy különleges előadás

Ez alkalommal fellépnek a társulat legjobb tagjai. Utolsó fellépte Seppi Mang-nak, a sziklatörő bajornak.

Záradékol nagy nemzetközi díjbirkózás.

Elsőrangú művészek és művésznők.

Bővebbet a napi falragaszok.

3174 Tisztelettel az igazgatóság.

490—1911 gsz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a rendőrségi ruhák elkészítésének elvállalása iránt folyó év augusztus hó 7-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Bánatpénzül leteendő az ajánlati ár 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeének 1911. évi július hó 10-én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Felsőkereskedelmi iskolát végzett, jó írással bíró, a németnyelvben jártas keresztény fiatal ember vidéki uradalomban irodai

3318

alkalmazást nyer.

Bizonyítványmásolatokkal felszerelt folyamodvány a kiadóhivataltól megtudható címre küldendő.

Árverési hirdetmény.

Dr. Steiner János, lippai ügyvéd, mint néhai Sándor Mór, volt lippai lakos bíróság ki-rendelt hagyatéki zárgondnoka megkeresésére 20 darab egyenként 160 k. és 5 darab egyenként 800 k. névértékű aradi polgári takarékpénztári részvény.

1911. évi augusztus hó 5-én d. u. 1/2 5 órakor hivatalos helyiségemben (Arad Andrásy-tér 24. sz. alatt) közbenjöttöm mellett megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Arad, 1911. július 27-én.

Beles János,
kir. közjegyző.

3321

Nagymennyiségű

maculatura

jutányos áron eladó.

493—1911.

Árlejtési hirdetmény

Arad sz. kir. város gazdasági széke egy darab tűzmentes okmány-szekrény szállítása iránt folyó év augusztus hó 7-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Bánatpénzül leteendő az ajánlati ár 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeének 1911. évi július hó 18-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Aradi Nyomda

Részvénytársaság

készít 100 darab

névjegyet

elefántcsontpapíron
" nyomva "

2 koronáért.

Vidékre 2 korona 40 f. beküldése esetén bér-
" mentve szállit. "

Egy a vegyeskeres-

kedésben szakképzett

nőtlen segéd

aki a magyar és román nyelvet beszéli, nálam teljes ellátás és havi 40—50 korona javadalmazás mellett

felvétetik.

Kohn Jakab

3297.

Kövesd,

posta Temesvága.

17249—1911.

Hirdetmény.

Az uralkodó nagy hőség és szárazság a kutak vizét apasztja és káros hatását az aradi vízvezetéknek kutjaira is kiterjeszti.

Nehogy az aradi vízmű nagyobb bajok elhárítása végett a vízszolgáltatást redukálni legyen kénytelen, a vízvezeteki vizet fogyasztó közönséget a legnagyobb takarékosságra intjük s felhívjuk, hogy a vízpazarlástól, tartózkodják.

Nevezetesen tartózkodják attól, hogy egy pohár hidegebb viz nyérése végett a vízcsapot hosszabb időn át nyitva hagyja és intézkedjék, hogy a nem jól záródó vízcsapok azonnal rendbe hozassanak.

Felhívjuk a háztulajdonosokat, a házfelügyelőket és házmeistereket, hogy ezen figyelmeztetésünknek saját hatáskörükben érvényt szerezzenek.

Arad 1911. évi július hó 26 án.

A városi tanács.

A városligeti vendéglőben

e hó 28-án este

halászlé,

turócsusza,

malacpörkölt,

malacpecsenye

Egy helybeli jöhidű cigányzenekar hangversenye z

Számos látogatást kér

Németh Ignác.

3328

vendéglős.

Ezen rovatban minden szó egy-
eszeri beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tőh-ut 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételeinek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szövegben a szöveg elír — avagy levélbélyegekben. Tudakosodásnál a hirdetés száma mindenkor külsendő. Levélbeli megkereséseknél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerinti számítódik. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelzendők. Az apró hirdetések 6 óra fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kivonatára díjlanul megszerkeszti. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.**

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelige alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettség semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

Zálogházból

Éváltott arany, ezüst- és gyémánt-árakat vesz és elad **Farkas Streicher** Arad, Tökölly-tér 1. 2974

Kiadóhivatalunkba következő jellegű levelek érkeztek:

„Rizikó nélkül“
„M. R. 99“
„Földszintes ház“
„Mica“
„Szerény“

HÁZASSÁG.

Szeretnék megismerkedni

házasság céljából oly csinos izr. leánnyal, kinek 8000 korona hozomány van. Csakis teljes címmel ellátott leveleket „Műszerész“ jeligével a kiadóba kérek. 5012

LEVELEZÉS.

Fiatalkorral

szeretnék megismerkedni, mivel délutáni szabad óráimat kellemesen tölthetném el. Leveleket „Doktor 23“ jeligével a kiadóba kérek. 5010

„Fehér kereszt“

kávéházban látott babaarcu asszonykát kérde bémulója, ismeretség lehetséges-e? Szíves választ kér: „Kánikulában is szeretem“ jelige alatt a kiadóhivatalba. 5014

Ki pártfogolna

csinos 20 éves árva uri leányt. Azok irjanak „Fekete haju“ jeligével a kiadóhivatalba. 5011

Most jöttem Aradra,

szeretnék megismerkedni intelligens megjelenésű, kellemes modoru fiatalemberrel. Csakis jellemes urak ajánlatára reflektálok. Ajánlatokat „Fő a tisztesség“ címen e lapban jelezve kérek. 5015

Szép, fess, fiatal leánnyal,

vagy asszonnyal szeretne megismerkedni, meglehetősen kellemes fiatalember. Leveleket kérek lehetőleg fényképpel csatolva „Kánikula“ jeligére főposta. 3325

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és Weisznál. 3329

Szép fogakat

ápolni kell. Legajánlatosabb Vojtek és Weisz Dentolin fogcrémje. 3328

KIADÓ LAKÁS.

A Zöldótemető utcában

egy üzlethelyiség lakással, ugyancsak egy kétszobás és egy egyszobás lakás Augusztus 1-ére kiadó. 3311

3 szobás lakás

mellékkelhelyiségekkel augusztus 1-től kiadó. Tökölly Imre-u. 11. 3288

Ujonnán épült házban

egy földszintes udvari garcon lakás elő- és fürdőszobával, butorral vagy anélkül, továbbá egy első és másodemeleti udvari kétszobás lakás fürdőszobával s mellékkelhelyiségekkel november 1-ére kiadó. Felvilágosítással szolgál Steiner Jenő műépítész irodája Arad, Szent László-u. 7. 3298

Kiadó 3312

2 szobás lakások vízvezetékkel ellátva, a vasut közelében szeptember 1-ére. Nagyvárad-ut 9. szám.

Üzlethelyiség, 3305

mely bármely iparosnak igen alkalmas, esetleg megfelelő lakással, szeptember 1-ére Aulich Lajos-utca 12. sz. alatt, ugyanitt egy két szobás lakás fürdőszobával kiadó.

Vécsey-utca II/a. sz. alatt

3 szoba, fűvezetett folyosó, cseléd-, fürdőszoba és mellékkelhelyiségekkel álló modern földszinti lakás november 1-ére kiadó. 3322

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Elköltözés végett azonnal

eladó egy hálóberendezés egy ebédlő és egyéb butorok, matt, amerikai díófa, masszív oszlopokkal, faragott fillunggal. Megtekinthető Rubinstein Mór szállitonál. 3285

Egy jóforgalmu

5 járatu gőzmalom más vállalat miatt azonnal eladó. Dávid Mátyás Kürtös. 3187

Gyerekek eladó 6-bor

1908. évből és pedig: 20 Fehér, 14 Furmint, 25 Bakator, 25 Vörös. Pásztótelep. 3306

Kellemes ital

a málnaszörp, behűtött szórával, üdit, frissit, üvegje 60 fill. Vojtek és Weisznál. 3327

A világhírű amerikai

„Vera“ cipők Aradon egyedül Buchsbaum és Társa cégnél szereshetők be, kinek sikerült az egyedárusítást urak, hölgyek és gyermekek részére megszerezni. 1921

Lüster köpenyegek

18 koronától feljebb, fekete, szürke és tegethof színben minden nagyságban kaphatók Hoffmann Sándor cégnél, Színház-épület. 1941

1 doboz 100 drb.

levélpapír 1 korona. Amerikai töltő tollszár 1 kor. Gyümölcs szalvetta 100 drb. 1 kor. Salicillal telített valódi pergament papír kapható Pichler Sándor könyv- és papírkereskedésében Arad, Szabadságtér 1. sz. 2551

Eladó

egy darab teljesen új 20 hektoliter irtartalmu víztartány hozzátartozó 8 méter magasságu lábbal. Bővebbet Weisz Jenő lakatosnál Andrassy-tér 9. 3309

Keresek megvételre

Perzsa- vagy Smyrna-szőnyeget. Ajánlatokat „Szönyeg“ jeligével e lap kiadóhivatala továbbít. 5018

Heti munkáslapok és könyvecskék,

A zsebkönyvecskék erős vászonkötésben, javított új, célszerű vonalozással 1 koronáért, puha vászonkötésben 60 fillérért kaphatók Ingusz I. és Fia könyv- és papírkereskedésében, Andrassy-tér 16. Telefon 517. 555

Minden ragyog,

ha Raport fémtisztítót használ, Vojtek és Weisztól. 3326

ALKALMAZÁST NYER.

Fűszer, vas és rövidáru

szakmából keresek fiatal segédet azonnali belépésre, a román és német nyelv szükséges. Ugyanott jöházból való fiu tanulónak felvétetik Bienenstock Márk Körösbökény (Arad m.) 3307

Bognár és szijgyártó

felvétetik a monyorói uradalomnál, u. p. Bokszeg. Személyesen jelentkezőknek, csak akceptálás esetén, a vasuti költség meg lesz térítve. 3320

ALKALMAZÁST KERES.

Intelligente deutsche Bonne die in vornehmen Hause in Stellung ist, sucht für sofort ähnliche Anstellung. Briefe bitte an die Redaction unter Chiffre „Deutsche Bonne.“ 3318

Felügyelői

vagy más bizalmi állást keres legjobb referenciával bíró idősebb zsidó férfi. Messer Illés Varjassy-utca 18. 3809

Román ügyvédjelölt

gyakorlattal alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 3324

INGATLAN.

Eladó bérház

melyben 1 jóforgalmu fűszerüzlet is van, szabad kézből eladó. Orczi-utca 17. sz. 3287

KÜLÖNFÉLE.

Ügyes kárpitos

ajánlkozik e szakmába bármily kárpitos munkák pontos és kitűnő elvégzésére, egy saját műhelyben, mint házakhoz is, legolcsóbb árak mellett. Vidékre árfelemlés nélkül. Stahl M., Bercsényi Miklós-utca 82. sz. 2287

Megnyilt

egy szépen berendezett kosztház, ahol izletes, jó, háziisan készült ételek a házban és házon kívül, ebéd és vacsora 50 korona havonta, zóna-reggeli kenyérrrel 30 fillérért kapható Oprea Péter Tökölly-tér, Tabakovics-ház. 3317

Elegáns

bérrautók

turára, napra, órára Szabadságtér 17. sz. Telefon 816. 2723

Csillárok, Villamos felszerelések

legolcsóbban 1574

Diamant-nál

Atzól Péter-utca 2. (az udvarban)

Ősz haj nincs.

Minden haj megkapja eredeti színetét, ha azt naponta egyszer

HAIRREGENERATORRAL

megnedvesítjük.

== Nagy üveg ára 2 korona. ==

Főraktár:

Földes Kelemen

gyógyszertára Aradon.

3 üveget ingyen láda és csomagolással bérmentve küld. 1524